

Ogólnokrajowy tygodnik SZ "Związek Polaków na Białorusi"

GŁOS

znad Niemna

12 września 2003r. Nr 37 (590) Index 63863 Rok założenia 1989

Niczym Sybir
- niczym knuty
i cielesnych tortur król,
lecz narodu duch otruty
- to dopiero bólów ból!

Zygmunt KRASIŃSKI

Za Polskę daliśmy siebie...

Droga do szczęścia jest ciemna i ciernista, ale oświecła ją nadzieja

Staraniem Haliny Jakólciewicz, prezes Stowarzyszenia Sybiraków Ofiar Represji Politycznych, 7 września w Polskiej Szkole w Grodnie odbyło się uroczyste zebranie z okazji Międzynarodowego Dnia Sybiraka. Ta wzniosła uroczystość została poprzedzona mszą świętą w katedrze grodzieńskiej w intencji Sybiraków i ofiar represji politycznych — tych, których pochowano na „niehumanitarnej ziemi”, bo nie mogli znieść katorżniczej pracy w głodzie i mrozie, i za tych, którzy swą młodość spędzili w tak okrutnych warunkach, którzy jednak nie stracili wiary w człowieka i Pan Bóg pozwolił im powrócić do Ojczyzny.

Jak przystało na dobrego gospodarza, Halina Jakólciewicz wyraziła radość, że może powitać gości: Jego Ekscelencję ks. bp. Antoniego Dziemiankę, delegację Konsulatu Generalnego RP w Grodnie na czele z Konsulem Generalnym

Podczas mszy św. w katedrze grodzieńskiej

Andrzejem Krętowskim, Klarą Rogalską — Matkę Chrzestną Sybiraków na Kresach, członka Zarządu Głównego Związku Sybiraków, przewodniczącą Komisji ds. Kontaktów z Zagra-

nicą, prof. Sławomira Kalembkę z Uniwersytetu Toruńskiego, delegację ZPB na czele z prezesem Tadeuszem Kruczkowskim. Cieszy fakt, że na tym uroczystym zebraniu spotkali się

również Sybiracy, by pokazać, że nie gasnie ich pamięć o tych, którzy nie wrócili z niehumanitarnej ziemi.

Sybiracy wskutek potwornych warunków życia w łagrach sowieckich, gło-

Aldona RÓŻANEK

du, mrozu, licznych niebezpieczeństwach i chorób do tej pory często cierpią na groźne schorzenia, jako następstwa straszliwych męczarni na wygnaniu. Dlatego Sybirakom należy się wielki szacunek, pielęgnowanie pamięci o ich męczeństwie, a także w razie potrzeby opieka i pomoc.

- Można było nas wywieźć na daleką Syberię, można było niszczyć kościoły, zamknąć klasztory, ale nie można było zrobić jednego — nie można było nigdzie przenieść naszej ziemi! Wróciliśmy na swoją ojczystą! — powiedziała Klara Rogalska. — Cieszy fakt, że może być z nami osoba duchowna, oficjalnie możemy mówić, że byliśmy na Syberii. Cieszę się, że byłam na Syberii, że Pan Bóg i Opatrzność Boża pozwoliła wrócić nie tylko mnie, ale całej mojej rodzinie. Uważam, że to, co wynieśliśmy ze swoich domów w okresie międzywojennym, ten patriotyzm, ta wiara w Boga, właśnie to nas uratowało.

czytaj na str. 5

W numerze:

Czarna data

2

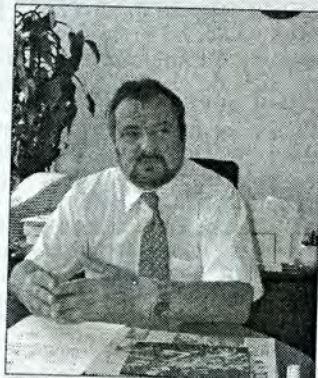
Zimna wojna

3

Niezapomniane wakacje w Świdniku

5

Piękno przyciąga

9

11

Hołd pamięci

Na początku września małe miasteczko Widze na Brzławszczyźnie przyciągnęło uwagę ludzi, którzy interesują się historią Polski. Rejon brzławski jest znany nie tylko ze swoich krajobrazów, jest również krajem ojczystym Tomasza Wawrzeckiego, znanego działacza politycznego, który odegrał bardzo istotną rolę w przyjęciu Konstytucji 3 Maja, powstaniu kościuszkowskim.

7 września w Miejskim Domu Kultury w Widzach odbyło się uroczyste spotkanie poświęcone pamięci Tomasza Wawrzeckiego. Akcja ta odbywała się pod patronatem Ambasady Polskiej na Białorusi. Obecni byli Andrzej Buczak, Radca Ambasady RP na Białorusi,

Kierownik Wydziału Konsularnego, Maciej Woźniak, attache wojskowy Ambasady RP na Białorusi, Nina Puczyńska, zastępca kierownika Brzławskiego Rejonowego Komitetu Wykonawczego, Halina Mołachowska, mer miasta Widze, Józef Porzecki, wiceprezes ZPB, Wiktor Maculewicz, prezes Brzławskiego Rejonowego Oddziału ZPB oraz Stanisław Adamkiewicz, prezes Oddziału ZPB w Widzach. Goście odwiedzili byłą posiadłość Wawrzeckich w Widzach Łowczyńskich. Aktualnie w tym budynku mieści się szkoła. Do tej pory część domu zachowała swój ówczesny widok.

Przedstawiciele delegacji złożyli wieńce przy grobie Tomasza Wawrzeckiego. W kościele odbyła się msza święta w jego intencji.

Jednym z głównych elementów uroczystości był występ profesora Sławomira Kalembki, kierownika Zakładu Historii i Doktryn Politycznych Uniwersytetu Toruńskiego. Opowiedział o roli Tadeusza Wawrzeckiego w historii polskiej.

Nota biograficzna

Tomasz Wawrzecki urodził się w 1753r. należał do znanego rodu, siedziba którego znajduje się w Widzach Łowczyńskich, niedaleko Widza na Brzławszczyźnie. Z zawodu był prawnikiem, jednak zajmował się działalnością polityczną. W 1791r. został posłem na Sejm Wielki w Warszawie, podczas działalności którego przyjęto dzieło myśli polskiej — Konstytucję 3 Maja. Był członkiem Stronnictwa Patriotycznego. W 1794r., podczas powstania kościuszkowskiego był jednym z dowódców na Żmudzi i w Kurlandii. Po wzięciu Tadeusza Kościuszki do niewoli został naczelnikiem powstania. W 1796r., po upadku powstania, był więziony w Twierdzy Piotrową w Petersburgu. Jakiś czas mieszkał w swojej posiadłości w Widzach. Był on członkiem Rady Naczelnej Tymczasowego Księstwa Warszawskiego.

czytaj na str. 5

Przy grobie Tomasza Wawrzeckiego

Widze Łowczyńskie, posiadłość Wawrzeckich

Ogłoszenie

Dział Kultury Związku Polaków na Białorusi serdecznie zaprasza na kurs dla dyrygentów, który odbędzie się w dniach 19-21 września w Domu Polskim w Baranowiczach.

Kurs poprowadzi prof. Przemysław Pałka. Osoby zainteresowane prosimy zgłaszać się do 16 września pod numerami telefonów:

w Grodnie (0152) 77-18-85,
72-00-75
w Baranowiczach (01634) 2-53-19

JAPONIA

Liczba Japończyków, którzy przekroczyli setkę, wzrosła w tym roku do 20,5 tys. osób. Tym samym kraj ten bije rekordy długowieczności. Przeciętna długość życia w Japonii wynosi 85,23 roku dla kobiet i 78,32 dla mężczyzn. Około 84 proc. japońskich stulatków i ponadstulatków stanowią kobiety. Najstarsza to Kamata Hongo, która 16 września skończy 116 lat. Drugi jest 114-letni Yukichi Chuganji. Oboje figurują w Księdze Rekordów Guinnessa jako najstarsi ludzie na świecie.

Eksperti twierdzą, że długowieczność Japończyków związana jest z ubogą w tłuszcze dietą, lecz dostojni jubileuszy, z którymi media przeprowadzają wywiady, mają swoje własne sposoby na długie życie. 100-letnia Miyuki Iida uważa np., że pomocny jest sok cytrynowy.

CZECZENIA

Przynajmniej 12 tys. żołnierzy rosyjskich i 40 tys. cywilów zginęło od 1994r. w dwóch wojnach czeczeńskich — twierdzi moskiewska „Nowa Gazeta”. Ministerstwo Obrony podaje, że w obu wojnach życie straciło niespełna 9 tys. żołnierzy rosyjskich. Nie uwzględnia jednak ponad 900 zaginionych oraz tych, którzy zmarli poza polem walki, np. w szpitalach od ran — wyjaśnia gazeta. Dane o stratach wśród cywilów pochodzą z Państwowego Komitetu Statystycznego.

PAP/IT

SŁOWACJA

Oczekują na papieża

Jan Paweł II rozpoczął 11 września swą 102. podróż zagraniczną; tym razem przez cztery dni Ojciec Święty będzie przebywał w Słowacji. — Oczekujemy na papieża, dzięki któremu nastroje panujące w społeczeństwie — napięcia, antagonizmy, brak współpracy między instytucjami państwa, ale także między poszczególnymi ludźmi — zmieniają się, aby nam wszystkim w tym kraju mogło się żyć lepiej — powiedział biskup Rudolf Baláž.

Dzięki wizycie Jana Pawła II wiele osób po raz pierwszy dowiedzie się o istnieniu Słowacji — podkreślili biskupi. Jak wyjaśnili, do obsługi pielgrzymki akredytowało się ponad 700 dziennikarzy i 30 stacji telewizyjnych.

Papież będzie odprawiał msze św. po słowacku i w tym języku będzie mówił do wiernych. Pod koniec liturgii prawdopodobnie zwróci się — w ich językach — do wiernych mniejszości narodowych i do pielgrzymów z okolicznych państw. W Rożniawie, gdzie co trzeci mieszkaniec deklaruje pochodzenie węgierskie, część mszy odprawi po węgiersku, a w Bratysławie, która w okresie Austro-Węgier nazywała się Pressburg — po niemiecku.

PAP/IT

CIEKAWOSTKI

W październiku pojawi się w obiegu pierwszy wielokolorowy banknot w historii USA. Brzoskwinowe, niebieskie i żółte elementy nowej dwudziestodolarówki mają stanowić poważne utrudnienie dla fałszerzy.

915 mln nowych banknotów trafi do banków 9 października — powiedziała Marsha Reidhill z Rezerwy Federalnej (amerykańskiego banku centralnego). To najlepiej zabezpieczony banknot w historii USA, dlatego chcemy wypuścić go do obiegu tak szybko, jak to możliwe — dodała.

Dwudziestodolarówka była jak dotąd najczęściej fałszowanym banknotem w USA. Nowa wersja banknotu nie różni się od starej ani rozmiarem, ani głównymi elementami — wizerunkiem prezydenta Jacksona na awersie i Białego Domu na rewersie.

Choć na nowym banknocie nadal przeważa czarno-zielona kolorystyka, pojawiły się drobne elementy w kolorach brzoskwinowym i niebieskim, niebieski orzeł na lewo od podobizny Jacksona oraz żółty numer „20” na rewersie. W rozpoczynającym się 1 października roku finansowym władze amerykańskie zamierzają wydrukować 2,7 mld nowych dwudziestodolarówek. Stare banknoty będą stopniowo wycofywane z obiegu. W kolejnych latach planuje się wprowadzenie lepiej zabezpieczonych banknotów 50- i 100-dolarowych.

PAP/IT

Czarna data

Państwa oraz społeczeństwa powinny się zjednoczyć, by zapobiec dalszej eskalacji przemocy

Uroczystości drugiej rocznicy zamachów z 11 września, skromniejsze i mniej liczne niż przed rokiem, były w tym roku w USA równie posępne. Amerykańska opinia publiczna jest nadal wstrząśnięta, a dodatkowo coraz bardziej zaniepokojona sytuacją w Iraku.

11 września rano uwagę skierowano ponownie ku Nowemu Jorkowi i miejscu po World Trade Center, gdzie odbyła się czterogodzinna uroczystość, przerywana chwilami milczenia dla upamiętnienia ataku, a następnie zaważenia się wież.

Nazwiska ofiar wymieniane były przez dzieci z ich rodzin, podczas gdy członkowie rodzin ofiar zeszli do Strefy Zero, by złożyć tam kwiaty. Ceremonia była prosta i podniosła, zakończyła się biciem dzwonów.

Prezydent George W. Bush, który w ubiegłym roku przybył do Nowego Jorku, tym razem postanowił pozostać w Waszyngtonie. Wziął udział w nabożeństwie, a następnie przewodniczył uroczystości przed Białym Domem.

Minister obrony Donald Rumsfeld był w Pentagonie, a minister spraw wewnętrznych Gale Norton w Shanksville, w Pensylwanii, gdzie rozbił się czwarty

Wieże World Trade Center podczas ataku

z uprowadzonych samolotów.

George W. Bush wezwał rodaków do zapalenia świeczek i opuszczenia flag na znak żałoby. Prezydent spotkał się również z żołnierzami, którzy zostali ranni w Iraku i Afganistanie.

Bush, którego popularność bardzo wzrosła po atakach, w tym roku musi stać się coraz większemu sceptycyzmowi społeczeń-

stwa, jeśli chodzi o prowadzenie kampanii irackiej.

W ogłoszonym przemówieniu telewizyjnym do narodu szef państwa starał się powiązać interwencję amerykańską w Iraku z walką antyterrorystyczną.

Irak jest obecnie głównym frontem wojny z terroryzmem — powiedział, obiecując zrobić co konieczne i wydać ile konieczne, aby wygrać tę zasadniczą

bitwę z terroryzmem.

Amerykanie nie kryją wątpliwości. W sondażu opublikowanym przez „New York Times” 68 proc. nowojorkowców wyraża wielkie zaniepokojenie możliwością nowego zamachu (62 proc. we wrześniu 2002r.).

Nawet jeśli tragedia 11 września zajmuje mniej miejsca w rozmowach, ciągle pozostaje obecna w myślach. 60 proc. respondentów uważa, że miasto zostało trwale napiętnowane.

Daleka od podniosłości czy spektakularności, jakie charakteryzowały pierwszą rocznicę, większość licznych imprez upamiętniających była dyskretna i lokalna, w formie np. mszy za dusze zmarłych.

W poniedziałek Nowy Jork pochował Michaela Ragusę, strażaka, który zginął w World Trade Center. Jego trumna, pokryta gwiazdowym sztandarem i zawierająca pojemnik z krwią, oddaną przez niego przed śmiercią, przejechała w konwoju na wozie strażackim ulicami Brooklynu.

W niedzielę z inicjatywy chińskiego artysty zamieszkałego w San Francisco 600 osób w hołdzie ofiarom rozności wokół Statu Wolności kilkaset chorągiewek.

Wieczorem dwa potężne reflektory oświetliły na tej jednej noc nowojorskie niebo w miejscu, gdzie jeszcze

przed dwoma laty wznosiły się dwie bliźniacze wieże.

Złom z WTC na okręt

24 tony złomu z nowojorskich wież World Trade Center zostaną przetopione w jeden z elementów okrętu USS „New York” — poinformowała agencja AP. Rozpoczęto już w specjalistycznym zakładzie odlew elementu, który następnie zostanie przetransportowany do stoczni korporacji Northrop Grumman w miejscowości Avondale, niedaleko Nowego Orleanu.

Symbolicznie, ze stali z WTC powstanie pierwsza część okrętu rozpruwająca fale — powiedział Ed Winter, rzecznik działu budowy okrętów Northrop Grumman.

Stalową belkę o długości 6 metrów, która posłużył stoczniovcem, pozyskano ze składowiska odpadów w Nowym Jorku, gdzie trafiła większość złomu pozostałego po wieżach WTC. Przypuszcza się, że belka była częścią południowej wieży, która zaważyła się jako pierwsza.

Budowa okrętu USS „New York” ma zająć trzy lata i kosztować 850 mln dolarów.

PAP/IT

POLSKA

Kwaśniewska na czele

Jolanta Kwaśniewska jest najlepszą kandydatką na prezydenta — wynika z sondażu OBOP przeprowadzonego na zlecenie „Polityki”. Co trzeci Polak gotów jest oddać na nią swój głos. Prezydent nie wyklucza kandydowania żony w wyborach w 2005 roku. Socjologowie komentują zgodnie — to wyraz niechęci do wszystkich polityków.

Jolanta Kwaśniewska zdystansowała wszystkich liderów partyjnych wytypowanych przez „Politykę” jako możliwych kandydatów na prezydenta.

Drugi wynik uzyskał w sondażu Andrzej Lepper, lider Samoobrony, ale gotowość głosowania na niego zadeklarowało jedynie 8 proc. ankietowanych. Na trzecim miejscu znalazł się Jan Rokita (PO) z 6-procentowym poparciem. Marek Borowski (SLD) i Andrzej Olechowski (PO) zebraли po 5 procent głosów, a Lech Kaczyński (PiS) — 4 proc. Co piąty z ankietowanych przez OBOP nie potrafił odpowiedzieć, kogo widziałby od 2006 roku w roli prezydenta.

Urządzący premier Leszek Miller w oczach opinii publicznej nie ma szans na stanowisko prezydenta (0 proc. głosów). Podobnie można ocenić 1 proc. poparcie, które otrzymali: Lech Wałęsa, Władysław Frasyniuk (UW), Zyta Gilowska (PO), Włodzimierz Cimoszewicz (SLD) i Andrzej Zoll. Polacy nie bardzo widzą w roli prezydenta także: Romana Giertycha (LPR), Józefa Oleksego (SLD), Jarosława Kalinowskiego (PSL) czy Danutę Hubner (uzyskali po 2 proc. głosów).

Socjolog Jerzy Głuszyński zaznacza, że wyników tego badania nie należy traktować wiążąco.

Sondaż przeprowadzono na dwa lata przed wyborami, gdy nie toczy się kampania i w rzeczywistości nie ma jeszcze kandydatów — mówi Głuszyński. — Jednak to, że na szczycie rankingu nie uplasował się żaden polityk, świadczy o tym, iż kandydaci politycz-

Jolanta Kwaśniewska

ni są źle oceniani przez społeczeństwo. To policzek dla wszystkich polityków.

Podobnie ocenia rezultaty sondażu socjolog Ireneusz Krzemiński.

Nie dziwi mnie wysokie poparcie dla Jolanty Kwaśniewskiej, bo ostatniej jesieni i zimy mieliśmy do czynienia z potężną kampanią reklamową na jej rzecz w kolorowych pismach kobiecych — stwierdza Krzemiński. — Jednak przede wszystkim jest to dowód utraty zaufania społeczeństwa do polityków, wyraz przekonania, że nie ma wśród nich ludzi porządných i uczciwych.

Wyjątkiem jest Andrzej Lepper — dodaje Krzemiński. — Co prawda pod względem zebranych głosów nie może się nawet równać z Jolantą Kwaśniewską, ale on jeden dla pewnej grupy Polaków ciągle odgrywa rolę kontestatora polityki.

Nie jest też wykluczone, że respondenci wskazali na Leppera z przekory, na złość rządzącym — wtóruje Głuszyński. — To jest wyraz myślenia: oni wszyscy są złodziejami, więc poprzeczmy Leppera, bo oni się go boją.

Dla Jerzego Głuszyńskiego największym zaskoczeniem jest wynik Lecha Kaczyńskiego.

Rachuby prawicy, że naturalnym kandydatem na prezydenta jest właśnie Kaczyński, nie wpisują się w oczekiwania elektoratu — ocenia socjolog. — Ciekawy jest też wynik Andrzeja Olechowskiego, bo chociaż w polityce nie robi nic, to ciągle jest atrakcyjny dla wyborców.

Badanie przeprowadzono od 23 do 25 sierpnia na ogólnopolskiej, reprezentatywnej, losowej próbie Polaków (941 wywiadów) w wieku od 18 lat.

PAP/IT

Aleksander KWAŚNIEWSKI, komentując w „Polityce” wyniki sondażu, powiedział, że uszanuje decyzję, jaką podejmie żona. Nie wykluczył jej kandydowania.

Wiem, że jest pod wielką presją wielu środowisk i osób, które zachęcają ją do tego. (...) To jest naprawdę wiele środowisk, po lewej i po prawej stronie. Zresztą teraz, czytając te wyniki, nie dziwię się temu, skoro jest tak wysoki poziom poparcia, nawet w środowisku SLD-owskim czy wśród innych ugrupowań. (...)

Zna ten zawód i obowiązki lepiej niż ktokolwiek inny, zarówno w świetle pozytywnym, jak i ceny, kosztów, jakie się płaci za tę bardzo honorową, odpowiedzialną, ale także trudną funkcję w państwie. (...) Myślę, że mogłaby to być prezydentura na bardzo wysokim poziomie, jeśli chodzi o reprezentację państwa, ale ze względu na inny temperament na pewno byłaby to prezydentura znacznie mniej polityczna niż wszystkie dotychczasowe. Może byłaby to prezydentura bardziej społeczna. (...)

Zjemy małżonki niezłych mężów robią kariery... Hilary Clinton jest poważnie traktowana nawet przez samego George'a Busha, jako prawdopodobny prezydent w 2008r. Pani Aznar też rozpoczęła karierę polityczną. (...)

Zimna wojna

Gazprom rezygnuje z utworzenia spółki z Bieltransgazem

Rosja i Białoruś znalazły się na progu „zimnej wojny” — pisze rosyjski dziennik „Czas Wiadomości” o konflikcie, który powstał wokół dostaw na Białoruś gazu rosyjskiego. Michaił Kasjanow, premier Rosji, powiedział dziennikarzom, że w najbliższym czasie może zostać ponownie rozpatrzony pakiet umów zawartych pomiędzy Rosją i Białorusią w branży gazowej.

Premier Kasjanow poinformował również, że Gazprom zwrócił się do rosyjskiego rządu z prośbą o odejście od stołu rozmów z Białorusią w sprawie utworzenia wspólnego przedsiębiorstwa transportu gazu, a także o wypowiedzenie porozumienia o wspólnej polityce cenowej. Kasjanow zaznaczył, że wydał polecenie ministerstwu energetyki, rozwoju gospodarczego, oraz MSZ Rosji przeanalizowania sytuacji tak, aby rząd mógł ustosunkować się do propozycji Gazpromu.

Aleksiej Miller, prezes Gazpromu skierował list do Piotra Pietucha, szefa białoruskiego koncernu gazowego Bieltransgaz, w którym zawiadomił, że Gazprom rezygnuje z utworzenia spółki z białoruską kompanią i że od stycznia 2004r. zamierza wstrzymać dostawy gazu po niższych cenach.

Jak wyjaśnił agencji Reuters Siergiej Kuprianow, rzecznik prasowy Millera, Gazprom nie może dojść do kompromisu z Białorusią w ramach przyjętych porozumień międzyrządowych, z których głównym jest utworzenie konsorcjum. Kompania rosyjska nie odnosi korzyści ze sprzedaży Białorusi gazu w dotychczasowej cenie, dlatego też zamierza wprowadzić ceny rynkowe.

Według danych gazety „Komersant”, różnice zdań pomiędzy Rosją a Białorusią przede wszystkim dotyczą kwestii wyceny Bieltransgazu. Białoruś, decyzją rządu, zatwierdziła ją na poziomie 5 mld USD. Gazprom z kolei uważa, że wartość białoruskiego koncernu nie przekracza 1 miliarda dolarów. Drugi punkt sprzeczny to udziały Gazpromu w Bieltransgazie. Kompania rosyjska nalega na otrzymaniu pakietu kontrolnego, jednak rząd Białorusi chce go zatrzymać. Trzeci problem polega na tym, że Białoruś chce w jak największym stopniu zapewnić białoruski system transportu gazu, co spowodowałoby

w latach 2003-2011 wzrost poziomu tranzytu gazu do 100 mld m³ w ciągu roku. Źródło informacji gazety w rządzie białoruskim podaje, że nasze państwo zużyje „ulgowy” gaz w przeciągu miesiąca. Zgodnie z międzyrządowym porozumieniem z 2002 roku, Rosja co roku sprzedaje Białorusi 10,2 mld m³ gazu po 30 USD za 1 tys. m³. Dla porównania, Ukrainie Gazprom sprzedaje gaz po 50 USD za 1 tys. m³.

W zamian za ulgowe dostawy paliwa Białoruś, zgodnie z umową, powinna była sprzedać Rosji pakiet kontrolny Bieltransgazu. Rozmowy na

ten temat toczyły się od jesieni 2002r., jednak bez skutku. Jako część opłaty za gaz strona białoruska proponowała przekazanie części rurociągu „Jamal — Europa Zachodnia”.

Według dziennika „Czas Wiadomości”, list Millera oraz decyzja premiera Kasjanowa o przeanalizowaniu możliwości rozwiązania porozumienia o współpracy gazowej z Białorusią, to początek „wojny gazowej” pomiędzy Moskwą a Mińskiem.

Zarówno „Czas Wiadomości”, jak i inny dziennik „Niezależna Gazeta” łączą list Millera z niedawną sprawą wprowadzenia wspólnej waluty. „Jest to adekwatna odpowiedź Moskwy na odmowę Aleksandra Łukaszenki wprowadzenia rosyjskiego rubla jako jednolitego środka płatniczego na terytorium ZBiR-u i na zerwanie rozmów o budowie jednolitego przedsiębiorstwa gazowo-transportowego” — twierdzi „Niezależna Gazeta”.

Decyzję Gazpromu podjęto w okresie przygotowań do wyborów w Rosji — parlamentarnych w grudniu i prezydenckich wiosną przyszłego roku. „Kreml nie może teraz — z przyczyn taktycznych — robić gwałtownych ruchów, odpowiadając Aleksandrowi Łukaszence. Zbliżają się wybory, plany integracyjne Moskwy są popularne wśród znacznej części elektoratu i dlatego jednoznaczne zerwanie z Białorusią nie podwyższy notowań rosyjskiego prezydenta” — komentuje „Niezależna Gazeta”. Zdaniem gazety „Czas Wiadomości”, wybierając „gospodarczy” model dyskusji, Moskwa nie tylko zamroziła proces integracyjny na czas kampanii wyborczej, lecz zrobiła to „pod wygodnym dla Władimira Putina i popierających go partii pretekstem”.

Władimir Aksionow, członek Zgromadzenia Parlamentarnego Związku Białorusi i Rosji, wyraził nadzieję, że wszystkie nieporozumienia zostaną wyjaśnione na szczycie Wspólnoty Niepodległych Państw na Krymie, na którym planuje się podpisanie porozumienia o „Wspólnej Strefie Gospodarczej” Rosji, Białorusi, Ukrainy i Kazachstanu. Będzie to, także kolejny krok do wzmocnienia stosunków białorusko-rosyjskich — twierdzi Władimir Aksionow.

Aleksander BEZZUBOW
/ONET/PAP

TURYSTYKA

Domek na wsi...

Obecnie w Europie Zachodniej ilość miejsc wypoczynkowych na wsi jest ekwiwalentna ilości miejsc w prestiżowych hotelach. U naszych sąsiadów w Polsce, na Litwie, Łotwie i w Estonii agro- i ekoturystyka przeżywa nową falę rozwoju. Na Białorusi ten rodzaj turystyki nie jest tak dobrze znany, jednak ma prawo do istnienia i na odpowiedni rozwój jako jeden z elementów ogólnego rozwoju wsi na Białorusi.

Tęgo samego zdania są również farmerzy na Białorusi. Przykładem może służyć rodzina Ireny i Michała Makiejów. Chociaż gospodarstwo to utrzymuje się ze sprzedaży swojej produkcji, mebli oraz płytek chodnikowych, jednak gospodarze planują przyjmować u siebie turystów.

Michał Makiej prowadzi swoje gospodarstwo od 1991r. Mieli dużo problemów, jednak po 12 latach ciężkiej pracy gospodarstwo „Wrzos” rozkwitło. Obecnie rodzina Makiejów zatrudnia 30 osób. Administracja rejonu zelwieńskiego wydzieliła im dodatkowe 14 ha ziemi.

Zbudowali nowoczesny folwark: budynek ze zmodernizowaną inżynierią sanitarną, nowoczesnymi filtrami do oczyszczania wody, specjalnie zrobionymi meblami. Na podwórzu wysadzono ponad 250 rodzajów kwiatów. Mianowicie dzięki malowniczym krajobrazom oraz nowoczesnej infrastrukturze folwark ten został wybrany dla organizacji różnych seminariów w dziedzinie turystyki.

Irena Makiej planuje zająć się bardzo modną w Europie ekoturystyką. Jest pewna, że ten rodzaj wypoczynku może polepszyć również życie rolników. Wiadomo, że ponad 42 proc. mieszkańców kraju nie mają działek ani rodziny na wsi, jednak chcieliby odpocząć na łonie natury. Kwestia ta powinna odnaleźć swoje rozstrzygnięcie na poziomie rządu Białorusi. Obecnie zgodnie z ustawodawstwem Białorusi przyjmować u siebie gości można tylko po zawarciu odpowiedniej umowy o wynajęciu mieszkania na jakikolwiek termin. Z tego powodu wieśniacy boją się przyjmować turystów.

Stanisława KAZIMIRCZYK

GOSPODARKA

Nowa technologia

Grodzieńska gorzelnia jest zadłużona przed państwem o 3 mld rubli. Jednak pracuje stabilnie. Planuje budowę nowego oddziału, wprowadzenie nowej produkcji.

Zakupione niedawno urządzenie, które określa jakość spirytusu i wódki, pokazało, że jakość produkcji grodzieńskiej jest wyższa niż w analogicznych zakładach Mińska i Brześcia. Tym nie mniej kontrola za jakością produkcji i walka z olejami fuzlowymi i aldehydami w zakładzie grodzieńskim jest postawiona na wysoką skalę. Dyrektor zakładu Anatol Bubien i inżynier naczelny Wiktor Łojeczko dążą do sprowadzenia szkodliwych skutków oddziaływania „zielonego węży” do minimum, a nawet do tego, by produkcja grodzieńska dobroczynnie wpływała na organizm konsumenta. Żeby osiągnąć zamierzony cel, podjęto decyzję o wykorzystaniu w produkcji metali szlachetnych.

Zadłużenie grodzieńskich wytwórców alkoholu przed budżetem sprawia, że cały dochód „pożerają” podatki. 9,9 proc., które pozostają nie wystarczają na rozwój produkcji. Oprócz tego w magazynach leży półtoramiesięczny zapas produkcji. Problemy z realizacją związane są z tym, że rynek rosyjski nie przyjmuje już tyle alkoholu białoruskiego, a i na krajowym jest twarda konkurencja. Sklepy bezcłowe sprzedają alkohol importowany o wiele ta-

niej niż białoruski, a takich sklepów tylko na Grodzieńszczyźnie jest ponad 30. Wiktor Łojeczko powiedział, że odwiedzili w ostatnich dniach z prezydentem koncernu „Bielpischizieprom” kilka takich sklepów i rozmawiali z ekspedientkami, które mówiły, że na alkohol białoruski byłby większy popyt, gdyby wprowadzono jednokowe warunki sprzedaży. „Butelka wódki białoruskiej kosztowałaby ok. 35 centów, gdy cena najtańszej importowanej sięga 80 centów za butelkę. A aktualnie nasza produkcja jest znacznie droższa. Nie wiem kto zwinął w tej sytuacji i komu to jest na rękę” — powiedział Wiktor Łojeczko.

Stanisława KAZIMIRCZYK

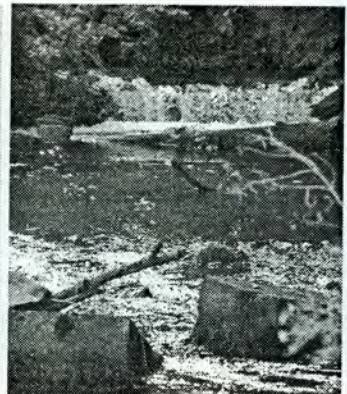
EKOLOGIA

W Grodnie odbyło się seminarium zorganizowane przez Komitet Kontroli Państwowej Republiki Białoruś, Ministerstwo Zasobów i Ochrony Środowiska Naturalnego oraz Ministerstwo Sportu i Turystyki. Wzięli w nim udział zainteresowane instytucje z Polski i Litwy.

W ciągu dwóch dni analizowano informacje dotyczące efektywności przedsięwzięć mających na celu ochronę środowiska w basenie Niemna, omawiano również kwestie rozwoju turystyki międzynarodowej w naszym regionie.

Goście miasta nad Niemnem zapoznali się z pracą w dziedzinie ochrony środowiska w gospodarstwie „Progres-Wiercielski” w rejonie grodzieńskim, spółce akcyjnej „Mleczarnia Grodzieńska” oraz w S.A. „Azoty”. Wyjechali nad Kanał Augustowski, gdzie zapoznano ich z historią jego budowy oraz omówiono perspektywy rozwoju w tym rejonie turystyki międzynarodowej.

Ryszard KARACZUN

AKTUALNOŚCI

WIZY

W związku z wprowadzeniem wiz od 1 października i podpisaniem umów o ruchu osobowym polskie urzędy konsularne przystąpiły 1 września do wydawania wiz obywatelom Białorusi. Wcześniejsze wydawanie wiz ma zapobiec powstawaniu kolejek. Obserwuje się wzmożone zainteresowanie wizami, część osób zgłaszających się do konsulatów czyni to w celu uzyskania niezbędnych informacji lub pobrania wniosków wizowych. Informacje można uzyskać również telefonicznie. Wizy wydawane są na bieżąco, lecz sytuacja ta może ulec zmianie, gdy ilość interesantów znacznie wzrośnie.

UNIA EUROPEJSKA

W dniach 4-6 września w Krynicy Górskiej pod hasłem „Rozszerzenie Unii Europejskiej. Pierwszy czy ostatni etap integracji” odbywało się 13. Międzynarodowe Forum Gospodarcze, podczas którego wymieniano poglądy dotyczące przyszłości Europy oraz omawiano problemy gospodarcze, polityczne, społeczne związane z rozszerzeniem UE. Władimir Siemaszko, pełniący obowiązki wicepremiera, kierował oficjalną delegacją Białorusi. W skład delegacji weszli również przedstawiciele MSZ Białorusi, Ministerstwa Statystyki i Analiz, Ekonomiki, Energetyki oraz koncernów Biełneftichim i Biełenergo. Delegacja białoruska spotkała się z ministrem gospodarki RP Jerzym Hausnerem. Omówiono kwestie wzajemnych stosunków politycznych i gospodarczych, a także współpracy w dziedzinie energetyki.

HANDEL

Delegacja biznesmenów Węgier pod kierownictwem sekretarza generalnego węgierskiej Agencji ds. Przyciągnięcia Inwestycji oraz Rozwoju Handlu przybyła do Mińska. Podczas wizyty goście spotkali się z przedsiębiorcami białoruskimi. Głównym celem przyjazdu delegacji jest wzmocnienie oraz rozwój eksportu produkcji białoruskiej do Węgier.

WTO

W dniach 10-14 września w Kankanie (Meksyk) trwa 5. Konferencja Ministerialna WTO. Delegacja Białorusi kieruje Aleksander Michniewicz, minister spraw zagranicznych. Białoruś planuje wykorzystać to spotkanie dla wprowadzenia swojej wizji rozwoju WTO jako organizacji międzynarodowej oraz dla rozpatrzenia kwestii prawnej handlu międzynarodowego.

ZWIĄZKI ZAWODOWE

W dniach 8-11 września z wizytą roboczą przebywali w Mińsku Kari Tapioka, dyrektor Międzynarodowej Organizacji Pracy (MOP) oraz Karin Kerty, główny prawnik Działu Międzynarodowego Biura Pracy ds. Wolności Asocjacji. Głównym celem wizyty było zapoznanie się z sytuacją związków zawodowych na Białorusi. Goście spotkali się z przedstawicielami rządu, związków zawodowych oraz pracodawcami. W 2001r. Rada Administracyjna MOP wpisała Białoruś do listy państw, gdzie są łamane główne punkty konwencji tej organizacji międzynarodowej.

ONET/PAP/MFA/AB

http://glos-znad-niemna.virtualave.net

Ceny paliw 11 września 2003

AI-76	AI-92	AI-95	Olej napędowy
Stacje koncernu „Biełneftiechim”			
955 0,50*	1190 0,5*	1250 0,57*	930 *
Stacje kompanii „LUKOIL”			
905	1140	-	865

* cena jest podana w USD, * tr.sp. - transport specjalny

Kurs walut Banku Narodowego 11.09.2003

USD	LIT	RUR	PLN	EURO
2097,00	681,75	68,46	528,81	2354,30

Informacji udzieliła służba
SPAS001 tel. 001

Koktajl twórczości

W Mińsku panował obłęd, wyrażony poprzez sztukę

Połączenie „awangarda i Białoruś” zawsze liczyłam niemożliwym, jednak 5. Międzynarodowy Festiwal Performansu „Nawinki-2003”, który w dniach 5-8 września odbył się w Mińsku, zmienił moje zdanie. Nieoczekiwany „koktajl” twórczości artystów z 9 państw świata ma prawo na zaistnienie. W tym forum udział wzięło 16 uczestników z USA, Meksyku, Japonii, Finlandii, Hiszpanii, Polski i in. Umożliwili zapoznanie się z treściami sztuki współczesnej. Codziennie muzeum sztuki współczesnej odwiedzały setki widzów, dziennikarze oraz fotoreporterzy starali się zrobić ciekawe wywiady i zdjęcia.

Podczas konferencji prasowej Wiktor Pietrow, performer oraz jeden z organizatorów festiwalu, oświadczył, że „Nawinki-2003” jest jedynym takiego rodzaju świętem sztuki w Europie Wschodniej. Mianowicie dzięki „Nawinkom”, Białoruś utrzymuje swoją pozycję na mapie sztuki współ-

Publiczność wspiera artystów

czesnej.

O tym kierunku sztuki spróbowałam dowiedzieć się jeszcze przed rozpoczęciem festiwalu. Tłumacząc

z angielskiego — jest to widowisko, podobne do dadaizmu, gdzie każdy gest, przedmiot, ma swój sens. Niektórzy specjaliści nazy-

wają to „schizofrenią w sztuce”. Artysta wykorzystuje swoje ciało jako środek wyrażenia samego siebie, świata oraz siebie w tym świecie.

Podczas festiwalu tak aktorzy, jak i widzowie mieli okazję bliższego poznania się. Goście byli zachwyceni gościnnością białoruską, widzowie byli pod wrażeniem tego, co zobaczyli na scenie.

Artyści nie ograniczyli się występem w budynku. Uczestnicy z Polski Piotr Hajda i Kordian Pec przedstawiali swoją twórczość na ulicach Mińska. Polski artysta Janusz Bołdyga, który już po raz czwarty przyjeżdża do Mińska, oświadczył, że rzadko występuje, jednak przyjeżdża do Mińska. Jego zdaniem atmosfera tego festiwalu jest bardzo miła.

Ostatni dzień festiwalu odbywał się w miejscowości Satorczyca k. Mińska, gdzie znajduje się Muzeum Narodowej Kultury i Bytu.

Niestety w życiu brakuje trochę obłędu wyrażonego poprzez sztukę.

Olga ARCIOMIENKO

GRODNO

Nieoczekiwany sukces

Na Białorusi gości zespół baletowy z Los Angeles „Moving Arts Dance”. Artysty prowadzą lekcje z choreografii dla białoruskich studentów. W Grodnie odbył się wspólny koncert amerykańskiego zespołu oraz grodzieńskiego teatru tańca „Galeria”.

Występy zespołu amerykańskiego odbywają się pod patronatem Ambasady USA na Białorusi. Inicjatorem zaproszenia amerykańskich tancerzy wystąpił Aleksander Ciebińkow, kierownik grodzieńskiego teatru tańca „Modern”. Opowiedział, że zapoznał się z twórczością zespołu podczas Międzynarodowego Festiwalu Tańca Modern w Monachium. Powstała wtedy idea stworzenia wspólnego programu choreograficznego. Stało się to podstawą organizacji występów oraz seminariów na Białorusi.

Goście z USA reprezentują jeden z popularnych kierunków współczesnego baletu amerykańskiego pod nazwą „ruch plastyczny”, który jest połączeniem amerykańskiego i europejskiego tańca modern, opierającego na klasycznej szkole baletowej. Ananda Ray, kierownik artystyczny zespołu opowiedziała, że zespół powstał w 1990r. w mieście Walut Greek. „Sztuka, którą się zajmujemy opiera się na wyrażeniu emocjonalnym poprzez ruch. Wszyscy mówimy w języku ciała, dlatego nasze przedstawienia są zrozumiałe na całym świecie i nie potrzebujemy tłumacza” — powiedziała balerina. Głównym celem ich występów jest doniesienie amerykańskiego tańca do widza na Białorusi. Ananda Ray spodziewa się, że przyjadą jeszcze.

8 września w Mińsku odbyły się seminaria w Szkole Choreografii przy Narodowym Teatrze Opery i Baletu oraz w Białoruskiej Akademii Sztuki. W rozmowie goście oświadczyli, że byli bardzo zdziwieni, widząc tak dobrą szkołę tańca. „Nie dziwię się, że tancerze z byłego ZSRR są bardzo popularni” — powiedziała Ananda Ray.

9 września w grodzieńskim Teatrze Dramatycznym odbył się występ zespołu. Przyjazd artystów z USA wywołał bardzo dużą ciekawość u widzów. Sala była wypełniona, widzowie siedzieli nawet na schodach. Koncert rozpoczął występ Diany McDonald, Attache ds. Kultury i Edukacji Ambasady USA w Mińsku oraz Sergieja Maciejewicza, zastępcy kierownika Działu Kultury Grodzieńskiego Obwodowego Komitetu Wykonawczego.

Diana McDonald zaznaczyła, że współpraca białorusko-amerykańska w dziedzinie kultury obecnie jest na bardzo wysokim poziomie, co daje możliwość spodziewać się na dalszy rozwój stosunków pomiędzy naszymi państwami.

Część artystyczną rozpoczęła kompozycja pt. „Z prądem”. Autor kompozycji Michael Lowe opowiedział, że siły natury zawsze interesowały ludzi. Stylistyka tańca daje możliwość patrząc na prąd rzeki, myśleć o człowieku jako o ważnej części tego świata.

Ananda Ray oświadczyła, że takiego sukcesu nie oczekiwali. Przecież taniec współczesny jest kierunkiem bardzo intelektualnym. Duża część ludzi go po prostu nie przyjmuje. Jednak rozmawiając z widzami dowiedziałam się, że ludziom spodobało się plastyczne połączenie klasycznej szkoły tańca ze stylem współczesnym, a muzyka była zadziwiająca. Podobne występy odbędą się w Mińsku, Witebsku oraz Homlu.

Aleksander BEZZUBOW

Nowy sezon w Teatrze Lalek

Po raz 24. zostanie podniesiona kurtyna tej placówki teatralnej. O planach, nowych spektaklach i festiwalach opowiada M. Andriejew, główny reżyser teatru:

- Będziemy pracowali w tym roku według bardzo napiętego planu. Rozpoczęcie nowego sezonu teatralnego połączone będzie z obchodami 875. rocznicy powstania miasta nad Niemnem. Planujemy w tych dniach stworzenie atmosfery prawdziwego święta. Rozpoczniemy premierą „Maleńka Baba Jaga” O. Projslera. Tradycyjnie na święto przyjedzie do nas Teatr Lalek z Białegostoku ze spektaklem „Niech żyje Panecz”!

Uczniowie klas młodszych będą mieli okazję spotkać się na scenie z Elementarzem w spektaklu-zabawie M. Danilczyka pt. „Przygody w krainie Elementarza”.

Reżyser spektaklu Oleg Zugzda powiedział, że głównym jego założeniem jest to, „żeby spotkanie z elementarzem było prawdziwym świętem, żeby na długo pozostało w pamięci dzieci. Chcemy wzbudzić w nich ciekawość, żeby chętnie sięgały po książki i uczyły się czytać.”

„Mamy nadzieję, że ten spektakl zainteresuje nie tylko uczniów, ale również nauczycieli i rodziców — powiedział M. Andriejew. — Po raz pierwszy bierzemy udział w takim projekcie, uważamy, że powinniśmy brać udział w życiu szkół. Zapraszamy młodych widzów na to widowisko w dniach 22-30 września. Oprócz tego w nowym sezonie przygotowaliśmy dla dzieci jeszcze inne atrakcje, m.in. spektakl „Piękna i bestia” Olega Żudży, „Królewna Śnieżka” L. Ustinowa. Dorosłych na zakończenie sezonu zaprosimy na premierę „Bajki zimowej” W. Szekspira (reżyser Oleg Zugzda, dekoracje L. Mikina). Nowy Rok, jak zawsze zresztą, też spotkamy wesoło, na pewno nikt z naszych widzów nie odejdzie do domu w złym humorze. Szczególne miejsce w naszym planie zajmują festiwale, na które będziemy wyjeżdżać w miarę możliwości, żeby spotykać się z kolegami i prowadzić wymianę doświadczeń. We wrześniu ze spektaklem „Poemat bez słów” wg poematu J. Kupały „Sen na kurhanie” (reż. O. Zugzda, scen. L. Mikina) wyjeżdżamy do Riazani na festiwal „Riazań-
LUDZIE

J. Kupała, „Poemat bez słów”

skie oględziny”, w październiku pokażemy ten spektakl w Lublinie.

I oczywiście w tym sezonie będzie działał Klub Przyjaciół dla dzieci, gdzie będą mogły zobaczyć nowe i najlepsze nasze spektakle. Nie zapominamy również o dorosłych widzach. Będzie kontynuować pracę Katedra Teatralna. Planujemy wystawić nowe spektakle oraz szereg widowisk odnowionych. Chcemy, żeby widzowie interesowali się teatrem”.

Rozmawiała Maryna DANILCZYK

Zmarła Leni Riefenstahl

Słynna niemiecka reżyserka filmowa Leni Riefenstahl zmarła w poniedziałek w wieku 101 lat w swoim domu w bawarskim mieście Poecching.

Była jedną z najoryginalniejszych i najbardziej kontrowersyjnych postaci w historii kinematografii, jej nowatorskie filmy fabularne i dokumentalne z okresu międzywojennego stanowią kamienie milowe sztuki filmowej. W III Rzeszy kręciła propagandowe filmy (m.in. słynny „Triumf woli” o zjeździe NSDAP w Norymberdze), na polecenie zachwyconego nią Hitlera

filmowała igrzyska olimpijskie w Berlinie. Po wojnie odrzuciła oskarżenia o popieranie nazistowskiego reżimu, choć utrzymywała bliskie kontakty z jego wysokimi funkcjonariuszami. Zajmowała się m.in. fotografią artystyczną oraz reportażami o rafach koralowych.

Artystka ukończyła 22 sierpnia 101 lat. Ostatnie urodziny obchodziła jako rekonwalescentka po przebytej operacji. Rok wcześniej na jej urodzinowym przyjęciu bawiło się blisko 200 gości.

PAP/IT

KINO

Premiera

Od kilku lat Instytut Polski w Mińsku owocnie współpracuje z Białoruską Akademią Sztuki. Po latach faktycznej nieobecności naszej sztuki na ekranach i deskach teatrów — w porównaniu z okresem świetnej prosperity, kiedy kultura polska odkrywała przed światem nieznaną, zakazaną przez cenzurę — znów demonstrujemy swą obecność na kulturalnej mapie Białorusi. Prym wie dzie IP, wprowadzając do różnych dziedzin wiedzy literaturę, oczywiście sztukę, ukazując bogatą spuściznę historyczną, którą często mamy wspólną. Odradza się dobra tradycja nieskażonego poznania dziejów losu narodu sąsiedniego, nawiązania serdecznych kontaktów pomiędzy ludźmi nauki, kultury, sportu.

W mińskiej akademii czasem mówią, że jest tu fakultet pozaregulaminowy — tak oceniają studenci prężną pracę IP w swej macierzystej uczelni.

Młodzi adepci sztuki, którzy poszukują swych dróg w przybytku Melpomeny, są bardzo ciekawi nowych trendów w sztuce i IP wychodzi im naprzeciw, stara się urządzić dialog młodych z wybitnymi polskimi autorami. Dobrze pamiętam jedno z takich spotkań poświęcone nowatorskiej działalności reżysera i twórcy teatru Cricot 2 nieodżałowanego Tadeusza Kantora z videopokazem niektórych jego przedstawień.

I oto nowe spotkanie, tym razem premierę jednoaktówki „Noc Helwera”. Autor sztuki — znany polski dramaturg, który posługuje się pseudonimem Ingmar Wilkist — opowiada o rzeczywistości hitlerowskich Niemiec połowy lat trzydziestych, o losie prostych ludzi pod presją władzy dyktatorskiej.

Wystawienia sztuki polskiego autora podjęli się aktorzy białoruscy pod kierownictwem wykładowcy akademii Aleksandra Garcujewa. Wykładowcy -

Iryna Kabanowa i Anatol Koc - niedawni absolwenci tej uczelni, bardzo starali się podołać zamiarom autora — pokazać emocjonalne powiązania ludzi, przeciwności i różnice okryte szarą rzeczywistością i udało im się. Na premierę przyszli w większości studenci, którzy są szczególnie wrażliwi na piękno, fałsz czy miernotę. Długo było słycać na sali wypełnionej po brzegi głośnie brawa. Pomyślałem, że może ta premiera otwiera nowy rozdział we współpracy IP z akademią, bo zainteresowanie dramaturgią polską ciągle wzrasta, i młodzi chętnie spróbowałiby siebie w rolach trochę innych bohaterów, poznali zasady dramaturgii teatru polskiego.

Ten piękny wieczór w akademii był dobrym preludium do rozpoczynającej się tradycyjnej „Jesieni z kulturą polską”, która ogarnie wiele miast Białorusi.

Ryszard JASIŃSKI

Za Polskę daliśmy siebie...

Droga do szczęścia jest ciemna i ciernista, ale oświeciła ją nadzieja

Aldona RÓŻANEK

Halina Jakolcewicz, Helena Giebień i Klara Rogalska

ciąg dalszy ze str. 1

Helena Giebień, prezes Oddziału Stowarzyszenia Sybiraków w Lidzie, bardzo wysoko oceniła działalność Haliny Jakolcewicz, i na jej ręce złożyła kwiaty oraz podziękowania za trud i ofiarę pracę, za to, że zgromadziła Sybiraków na tej pięknej uroczystości. Klara Rogalska — Matka Sybiraków — z rąk Heleny Giebień również otrzymała kwiaty, a także usłyszała pod swoim adresem wiele ciepłych słów.

Obecny na uroczystości prof. Sławomir Kalemka, kierownik Zakładu Historii Dyplomacji i Doktryn Politycznych na Uniwersytecie Toruńskim, złożył zbranym Sybirakom wyrazy szacunku i uznania oraz życzył, aby trzymali się tak dzielnie dalej.

- Zajmując się historią XIX wieku, nie było dla mnie rzeczą obcą poznać dzieje Polaków na Syberii — powiedział Sławomir Kalemka. — Pierwszych Polaków wywożono na Syberię już za czasów wojen Stefana Batorego i Zygmunta III

Wazy, czyli koniec XVI, XVII wiek. Niezależnie od cierpień ludzkich, Polacy tam wywożeni np. w XIX wieku, w dużym stopniu budowali cywilizację europejską na Syberii. Mieszkańcy ziemi syberyjskiej powinni być wdzięczni, że tych Polaków wywożono na Syberię. Mało kto o tym pamięta, ale polski wkład tam, to nie tylko cierpienia i męka.

Podczas części artystycznej w wielkim skupieniu wysłuchano występów chóru „Sybirak” z Lidy pod kierownictwem Heleny Giebień oraz „Głos znad Niemna” z Grodna pod kierownictwem Wiktora Adamowicza, których występy rozczuliły publiczność do łez. Na tle piosenek i wierszy nawiązujących do lat przebywania na Syberii, salą ogarnęła zaduma. Występy przybliżyły cierpienia związane z utratą najbliższych, a także wskrzesiły w pamięci tę straszną drogę na Syberię.

Z okazji zbliżającego się Międzynarodowego Dnia Sybiraka katedra grodzień-

Syberia

O, ziemio syberyjska, ty wieczna zmarzlina,
Ty jesteś na kuli ziemskiej
Jak na sercu krwawiąca blizna,
Przez Polaków ty na wieki przekłeta.
Obfita rzekami, strumieniami przecięta,
Powierzchnia twoja pokryta lasami, łąkami,
Wnętrze twoje wypełnione przyrodą bogactwem,
Rzeki obfite rybą, lasy zwierzyzną i ptactwem.

Omywają ciebie zimnych mórz wody,
Piękno twoje to dar przyrody.
Mogłam być ja północnego raju częścią małą,
Ale o tobie od wieków słynie zła chwala.

Ty ruską morderczynią zostałaś,
Miliony niewinnych ludzi zamordowałaś.
To sąsiedzka ruska przyjaźń taka,
Najbardziej byłaś okrutna dla Polaka.

Choć Polacy ruskim nic złego nie zrobili,
Od wieków na swoich ziemiach żyli,
Ale ruscy z okupowanych ziem

Setki, tysiące Polaków na zagładę wywozili.
Na Syberię, Kazachstan, Kamczatkę, Workutę,
Nie za grzechy, nie za pokutę,
A tylko za to, że byli Polakami,
To były wywiezione kobiety, starcy, dzieci małe.

Tylko dlatego, żeby uwiekowieczyć
Polskie ziemie, które w czasie okupacji zabrali
W tysiąc dziewięćset trzydziestym dziewiątym roku,
Wszystkie sąsiedzkie układy zerwali.

Po podstępnej zdradzieckiej bitwie
Połowę polskich ziem ruscy okupowali,
Większość polskiego narodu wywieźli, zniszczyli,
A ziemię okupowaną na trzy części rozdzielili.

Wileńszczyznę oddali Litwie,
A na reszcie polskich ziem
Zachodnią Białoruś i Ukrainę utworzyli.

Tak połowę Polski do swojej imperii przyłączyli.
Nie złoto świeci się w syberyjskich kopalniach,
Nie srebro, nie platyna, nie brylanty —
To zamrożona krew, łzy i kości
Zamordowanych ludzi przez okupantów.

Ale żadna siła, nie kule, nie noże,
Nie może cudzych ziem uwiekowieczyć.
Tak w historii świata zawsze się zdarza,
Że nawet przez setki lat ziemie
Wracają do odwiecznego gospodarza.

Kazimierz

ska i Polska Szkoła w Grodnie zgromadziły tych, którzy dowiedli modlitewną pamięć oraz świadectwa umiłowania Boga i Ojczyzny — świadectwa, które już raz złożyli jako zesłańcy i tułacz. Jednak musimy zrobić wszystko, by

w następnych latach w tej uroczystości udział brało więcej młodzieży. Jest to dla młodego pokolenia lekcja prawdziwej historii, a bez pamięci o przeszłości nie ma przyszłości.

Irena KULIKOWSKA

WÓLKOWYSK

Płyta z czarnego marmuru

W 1996r. podczas prac remontowych fasady kościoła w Wólkowsku, odnaleziono płytę marmurową, która była swego czasu umieszczona na cmentarzu przykościelnym, ale w czasach komunistycznych została zdemontowana i schowana.

Corocznie ziemię wólkowską odwiedzają przedstawiciele Stowarzyszenia Rodzin Ziemi Wólkowskiej z Gdańska. Są to ludzie, którzy opuścili strony rodzinne w 1945r. i 1957r. Zwiedzają miejsca swego urodzenia, spotykają się z krewnymi, pomagają w odnawianiu kościołów i Miejsc Pamięci Narodowej. Wśród ich grona jest Kazimiera Bućko, pochodząca z Wólkowskiej. Po tygodniowym pobycie nie odjechała ona ze wszystkimi do Gdańska, ale na dłuższy czas pozostała w Wólkowsku u swojej rodziny. Jako pierwsza zauważyła leżącą pod kaplicą przy kościele płytę. Przeczytała wyryte na niej słowa:

S + P

Obrońcom Wiary i Ojczyzny
ppr. Julianowi Sokołowskiemu
ppr. Wiktorowi Paprockiemu
poległym w 1920r.

Zadbała o to, aby płyta przewieziona została na Cmentarz Wojskowy w Wólkowsku.

15 sierpnia w 83. rocznicę Cudu nad Wisłą i w Dniu Wojska Polskiego o godz. 11.00 na Cmentarzu Wojskowym w Wólkowsku zebrało się liczne grono miejscowych Polaków. Odbył się apel za poległych. Ksiądz Paweł poświęcił nowo postawiony pomnik. Odszpiewano modlitwę. Uczennica Szkoły Polskiej w Wólkowsku recytowała wiersz Belzy „Kto ty jesteś”. Czesław Różański recytował własny utwór poświęcony spoczywającym na tym cmentarzu.

Członkowie Oddziału ZPB w Wólkowsku wyrażają wdzięczność Kazimierze Bućko z Gdańska, za jej trudy i pomoc.

Franciszek ROZWADOWSKI

WIDZE

Hołd pamięci

ciąg dalszy ze str. 1

W latach 1815-1816 był ministrem sprawiedliwości w Królestwie Polskim. Zmarł w 1816r. Grób wiernego towarzysza walki Tadeusza Kościuszki znajduje się w Widyżach. Jest to bardzo dobrym stanie dzięki Zofii Pusko oraz Marii Kondratowicz, które dbają o zachowanie pamięci znanego bohatera.

Podczas części artystycznej uczniowie miejscowej szkoły przygotowali program muzyczny. W wypełnionej sali wystąpiły zespoły „Polskie Kwiaty” oraz „Wierzbą” z Dryświatów. Spotkanie w Domu Kultury połączono ze spotkaniem weteranów 1939 roku.

Głosowi

Prof. dr hab.

Sławomir KALEMBKA:

- Bardzo lubię te miejscowości. Po raz pierwszy byłem tu razem z ojcem przejazdem w 1939r. Zawsze z przyjemnością przyjeżdżam do Grodna, ponieważ mianowicie ta ziemia jest bardzo ważna w historii Polski. Mówiąc o postaci Tomasza Wawrzeckiego, trzeba zaznaczyć, że bohater ten odegrał bardzo ważną rolę w tworzeniu Konstytucji 3 Maja. Wpływ udziału tej osoby w dziejach historii jest nieoszacowany.

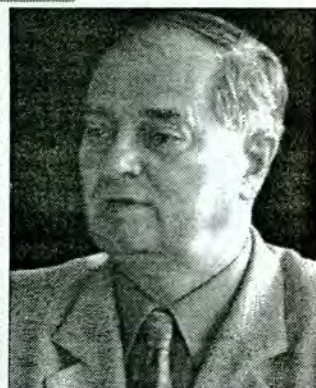
WIKTOR MACULEWICZ,
prezes Braśławskiego
Rejonowego Oddziału ZPB:

- Postać Tomasza Wawrzeckiego jest bardzo ważna dla mieszkańców Braśławszczyzny ponieważ pochodzi z tego regionu. Nie chodzi tu o narodowość. Żyjemy na pograniczu Litwy, Łotwy i Polski. Trzeba z szacunkiem podchodzić do każdego. Osoby historyczne zasługują na ogólnonarodowy szacunek.

JÓZEF PORZECKI, wiceprezes ZPB:

- Uroczystości ku czci Tomasza Wawrzeckiego, wielkiego patrioty, syna ziemi braśławskiej są świadectwem wspólnej historii Polaków i Białorusinów niegdyś mieszkańców jednego państwa — Rzeczypospolitej. Musimy pamiętać o naszych wspólnych dziejach, strzec i pielęgnować naszą spuściznę historyczną, przekazując wiedzę o przeszłości młodemu pokoleniu. Uroczystość na pewno udała się, świadectwem temu było duże zainteresowanie mieszkańców Widz i okolic licznie zebranych na sali, jak również nastrój, akcent patriotyczny podczas złożenia wieńców u grobu bohatera.

Aleksander BEZZUBOW

Prof. dr hab.
Sławomir Kalemka

Niezapomniane wakacje w Świdniku

Po raz kolejny dzieci z Radunia zostały zaproszone do Świdnika. 27. osobowa grupa dzieci z opiekunami 23 czerwca wyjechała z Radunia i przez 2 tygodnie wypoczywała w tym mieście. Organizatorami wyjazdu byli Stanisław Kubiniec, prezes Towarzystwa im. Brata Alberta oraz Urszula Radek, przewodnicząca Komitetu „Solidarność”.

Program pobytu był bogaty. Dzieci wyjechały do Lublina, Kazimierza, Chełma i Nałęczowa. W Lublinie zwiedzały Stare Miasto, skansen, były w teatrze im H. Ch. Andersen na premierze bajki „Ołwiany żołnierzyk”. Prawdziwą atrakcją był dla nich pobyt w Centrum Rozrywki. Zwiedzanie Nałęczowa zostało bardzo przyjemnym wspomnieniem. Nie mniej przyjemna była wycieczka do Kazimierza, dzieci płynęły pięknym statkiem po Wiśle. W Świdniku wielką popularnością cieszyły się basen, kino i plac zabaw. Odmowną niespodzianką dla dzieci był wyjazd do parku w Bystrzejowicach, zorganizowany przez Szwadron Ułanów Kawalerii RP. 12 kilometrów dzieci jechały na bryczkach. Wspaniale bawili się, jeździli konno, na rowerach, nie zabrakło również ogniska z pieczeniem kiełbasek.

Jakiś czas dzieci z Radunia spędziły w rodzinach swoich polskich rówieśników. Bardzo cieszyły się, że poznały nowych przyjaciół. 28 czerwca zespół „Raduńskie Gwiazdki” wystąpił w Ośrodku Usług Socjalnych z koncertem dla osób w podeszłym wieku. Po koncercie przygotowano dla dzieci wspaniały stół i słodczyce z prezentami. Po tej uroczystości dzieci z kierownikiem Anną Włoch wyjechały nad Jezioro Krasne, gdzie bawili się do późnego wieczora i podziwiali fajerkę.

Spotkały się również z burmistrzem Waldemarem Jaksonem, radnymi i przewodniczącym Rady Miejskiej Andrzejem Radkiem oraz starostą powiatu Mirosławem Królem.

Podczas pożegnania dzieci z ogromną radością śpiewały piosenki dla swoich nowych przyjaciół. Dostały również prezenty z rąk Urszuli Radek i Stanisława Kubinca. Takich przyjaciół jak w Świdniku dotychczas nie mieliśmy, widocznie sam Pan Bóg nam ich posłał.

Z wielką radością witamy dzieci w Świdniku naszego dobrego przyjaciela Józefa Adamskiego, prezesa Fundacji Pomoc Szkołom Polskim na Wschodzie im. Tadeusza Goniewicza, który obdarował dzieci słodczymi i prezentami. Bardzo jesteśmy mu wdzięczni za pomoc i wsparcie. Patrząc na jego wysiłki i ofiarę pracę, nie tracimy

nadziei i wierzymy, że to, co robimy nie zostanie unicestwione.

22 sierpnia Raduń witał pielgrzymów z całej Polski, którzy jak co roku zmierzali do Matki Bożej Ostrobramskiej. Pośród nich byli też nasi przyjaciele ze Świdnika. Na spotkanie im wyszły dzieci z kwiatami i chlebem i solą. Mogliśmy teraz służyć im pomocą i przyjąć ich pod swoje gościnne dachy.

Na zakończenie chcę podziękować wszystkim rodakom ze Świdnika, którzy przyczynili się do zorganizowania pobytu naszych dzieci w ich pięknym mieście, a szczególnie Waldemarowi Jaksonowi, burmistrzowi Miasta Świdnik, Mirosławowi Królowi, staroście powiatu, Andrzejowi Radkowi, przewodniczącemu Rady Miejskiej, radnym m. Świdnik. Bóg zapłać, drodzy nasi przyjaciele. Dziękujemy również Dorocie Lorec, Annie Włoch, Krystynie Szewczyk oraz wszystkim, którzy zadbali o to, żeby nasz wyjazd był tak wspaniały.

Najlepszym podziękowaniem niech będzie dla nich wypowiedź 10-letniego Jana z Radunia, który na moje pytanie „Jakie ma wrażenia po wyjeździe?”, odpowiedział, że tak wspaniałych ludzi dotychczas nie spotykał.

Halina ŻEGZDRYN

LIDA

24 czerwca wybrano nowego prezesa SZAK przy Oddziale ZPB w Lidzie, został nim **Alfons Rodziewicz**. Wybrano również nowy zarząd: Edward Akusiewicz, Walenty Makusz, Wacław Burak, Marian Dajlidko, Franciszek Szamrej, Zofia Rudnicka, Anna Surowicz, Janina Misiukiewicz.

Inf.wł.

Wyrazy smutku i żalu rodzinie i bliskim
z powodu śmierci

śp. Stanisława RAPACEWICZA
składają Janina i Andrzej Dubikowscy oraz
Zofia Szymańska z dziećmi

Poniedziałek

15 września

1 BT

07.00 Новости.
07.10 „Сказка старого дуба”. Мультфильм.
07.20 В. Арланова и П. Юрченков-мл. в мелодраме „Поводырь” (к/с „Беларусьфильм”).
09.00 Новости.
09.10 „Пси-фактор”. Научно-фантастический сериал (США-Канада).
10.05 Телевизионный Дом кино. Итоги Открытого российского кинофестиваля „Кинотавр-2003” (г. Сочи).
10.30 „Турнир”. Телеигра.
11.10 „Королева сердец”. Сериал (Колумбия - Венесуэла).
12.00 Новости.
12.15 Телебарометр. Прогноз погоды.
12.30 Фантастические приключения в фильме В. Петерсена „Бесконечная история” (Германия-США).
14.10 „Маски-шоу”.
15.00 Новости.
15.20 „Не зевай!” Телеканал для детей.
15.45 „Созвездие надежд”. Национальный телевизионный конкурс юных талантов.
16.10 Мультиклуб.
16.50 5 чудес.
17.10 „Пси-фактор”. Научно-фантастический сериал (США-Канада).
18.00 Новости.
18.10 Музей. „Издания Ф. Скорины”.
18.25 Футбол. Лига чемпионов. Видеожурнал.
18.55 Приключения библиотекаря в романтической комедии „Игра на двоих”. (Великобритания).
20.45 Колыбельная.
21.00 Панорама Информационный канал.
21.45 Новости.
21.55 „Королева сердец”. Сериал (Колумбия - Венесуэла).
22.45 Школа злословия.
23.00 Новости.
23.15 Хоккей. Чемпионат Беларуси. „Динамо” (Минск) - „Брест”. 2-й и 3-й периоды.
00.25 Футбол. Чемпионат Италии. Видеобор тур.

ОНТ

8.00 Наши новости.
8.05 М. Захаров, М. Галкин, К. Новикова в юмористической программе „Смешные люди”.
9.00 Наши новости.
9.05 Контур.
9.50 Сериал „Две судьбы”. 8-я серия из 20. Россия, 2002 год.
10.45 Дисней-клуб. „Базз и его команда” до 11.10.
15.00 „Город женщин”. Телевизионное шоу.
15.45 „Фабрика звезд-3”.
16.10 Сериал „Берег мечты”. 11-я серия из 190. Бразилия, 2001 год.
17.00 „Большая стирка” с Андреем Малаховым.
18.00 Наши новости.
18.10 „Новый день”. „Сканер”.
18.20 „Человек и закон” с Алексеем Пимановым.
19.00 Жди меня.
20.00 Время.
20.30 Наши новости.
21.00 Ток-шоу „Выбор”.
21.45 Сериал „Две судьбы”. 9-я серия из 20. Россия, 2002 год.
22.45 Наши новости.
23.00 Кремль-9. Василий Сталин. Взлет до 23.40.

РТР

07.45 Сара Мишель Геллар и Шон Патрик Флэнери в фильме „Устоять невозможно” (США). 1999 г.
09.40 В. Горюхи.
09.50 Вести. Дежурная часть.
10.00 Вести.
18.00 Премьера. „Коммиссар Рекс”. Телесериал (Австрия - Германия).
19.00 Вести.
19.30 Местное время. Вести-Москва.
19.50 Спокойной ночи, малыши!
19.55 Русская серия. Елена Яковлева, Сергей Никоненко, Сергей Гармаш и Андрей Ильин в сериале „Каменская-2. Мужские игры”. 1-я серия.
21.00 Премьера. Александр Домогаров, Владимир Ильин и Борис Невзоров в детективе „Марш Турецкого. Новое назначение”. „Пуля для полпреда”. 1-я серия.
22.00 Вести+.
22.20 „Мой серебряный шар. Влад Листьев”. Ведущий - Виталий Вульф.
23.15 Вести. Дежурная часть.
23.30 Народный артист.

НТВ

09.00 Сегодня утром.
09.20 Погода на завтра.
09.25 „Преступление в стиле „модерн”. „Полонез вокруг Огинского”.
09.55 Боевик „Агент национальной безопасности-3: ловушка”. Часть 1-я.
11.00 „Сегодня” с Кириллом Поздняковым.
14.35 „Бедность не порок, а

богатство?” Ток-шоу „Принцип домино”.
16.00 „Сегодня” с Кириллом Поздняковым.
16.25 Подарки от Михаила Танича в честь его юбилея.
17.25 „Внимание, розыск!” „Московский душитель”.
18.00 „Сегодня” с Татьяной Митковой.
18.35 Премьера. Сериал „Улицы разбитых фонарей-IV. пятая власть”.
19.50 Острозажетный сериал „Черный ворон”. 5-я серия.
21.00 „Страна и мир”. Главные события дня.
21.35 Красная стрела.
21.55 Сериал „Клан Сопрано”. 38-я серия (США).

Телевидение Гродно

6.30 Утро в мажоре
9.00 „Тысяча и одна ночь”. Фильм-сказка.
10.40 Провинциальные истории.
11.00 Кино для дома.
11.30 „Губерния”. Информационно-аналитическая программа.
12.00 Перерыв.
17.00 Программа передач.
17.05 „Хроника конца одного лета”. Документальный фильм.
18.00 Поздравительная открытка.
18.30 „Нежный возраст”. Художественный сериал.
19.30 Новости.
19.40 Подробности.
19.50 „Губерния”. Информационно-аналитическая программа.
20.20 Числосбук.
20.40 Поздравляем...
21.00 Мультфильм.
21.15 „Художники”. Документальный фильм.
21.45 Новости.
22.00 „Смертельное оружие-2”. Боевик.
Режиссер: Ричард Доннер
В ролях: Мэл Гибсон, Денни Гловер
Зрителя вновь ждет встреча с неустанно сражающейся парочкой друзей-полицейских. Спасая собственную жизнь и жизнь главного свидетеля, они бегут. И опять этих трех неунывающих парней ждут погони, перестрелки, ловушки и самые невероятные истории. Этот приключенческий фильм полон юмора, напряжения и захватывающих эффектов.

TVP 1

07.00 Kawa czy herbata
09.00 Wiadomości
09.12 Pogoda
09.15 Wroniczka 17
09.30 Słoń Beniamin
09.55 Budzik
10.25 Tut-Turynka
10.35 Doktor Melchior Wyderko
10.45 Cedric
11.00 Studio sport
11.25 Rok w ogrodzie
11.55 Cztery klaty z wyobraźnią
12.15 ZUS radzi
12.25 Karta Atlantycka
13.00 Wiadomości
13.10 Agrobiznes
13.20 Kontrasty
13.25 Rolnictwo na świecie
13.45 Do przerwy 0:1; serial
14.40 Sprawiedliwość na 18 kołach, serial.
15.25 Tędy przeszła historia
16.00 Wiadomości
16.10 Kalejdoskop
16.40 Rower Błazeja
17.15 Nauka dla ciebie
17.25 Moda na sukces; serial
17.50 Sportowy Express
18.00 Teleexpress
18.20 Gość Jedyński
18.35 Klan; telenowela
19.05 Magazyn olimpijski
19.45 Wrzuc Jedyńkę
20.00 Wieczorynka
20.30 Wiadomości
20.59 Sport
21.05 Pogoda
21.20 Mój oczy szeroko otwarte
22.25 Teatr Telewizji
00.05 Monitor Wiadomości
00.30 Dobre książki
01.00 Sauna; komedia

TVP 2

08.05 Studio urody
08.15 Dwojka Dzieciom
09.00 M jak miłość; serial
09.50 Pytanie na śniadanie
11.45 Śmieć się kibicu
12.40 Podróże kulinarne
13.05 Animals
13.30 Przyszanek praca
13.40 Telezakupy
14.00 Panorama
14.15 Złotopolscy; telenowela
14.40 Sokole Oko; serial
15.30 Zrozumieć świat
16.00 Human Body
17.00 Panorama
17.22 Pogoda
17.25 Na dobre i na złe; serial
18.20 Zielona karta; telenowela
18.50 PROGRAM LOKALNY
19.30 Panorama
19.54 Pogoda
20.00 Patrol roku
20.35 Mariawici w służbie muni-
durowej
21.05 M jak miłość; serial
21.55 Kochaj mnie; telenowela
22.25 997-magazyn kryminalny
23.00 Panorama
23.20 Sport-telegram
23.28 Pogoda
23.35 Ekstradycja II; serial
00.35 Podwójna tożsamość; dramat
02.00 W obronie prawa; serial

Polonia

07.00 Kawa czy herbata
09.00 Wiadomości
09.15 Wroniczka 17
09.25 Złotopolscy; telenowela
09.45 Eurotel
10.00 Zaczarowany ołówek
10.05 Wehikuł czasu

10.35 Sposób na ponuraków; serial
11.00 Panorama
11.05 Laboratorium
11.25 Prawdziwa historia niechcia-
nych pomników
11.45 Warownie pogranicznych
szlaków
12.00 Panorama
12.05 Czy te oczy mogą kłamać
13.00 Wiadomości
13.10 Biografie
14.05 Noce i dnie; serial
15.00 Ojczyzna-polszczyzna
15.15 Wandzin-szkola przetrwania
15.35 Krajobraz Polski
16.00 Wiadomości
16.10 Karlshamn 2003
17.00 Złotopolscy; telenowela
17.25 Skarbiec
18.00 Teleexpress
18.15 Sportowy Express
18.20 Gość Jedyński
18.35 Wehikuł czasu
18.55 Sposób na ponuraków; serial
19.20 Szkic do portretu młoda-
skiej Polonii
20.15 Dobranocka
20.30 Wiadomości
20.59 Sport
21.05 Pogoda
21.10 Złotopolscy; telenowela
21.35 Noce i dnie; serial
22.30 Co przed nami
23.00 Wandzin-szkola przetrwania
23.25 Sprawa dla reportera
00.00 Panorama
00.20 Sport-telegram
00.23 Prognoza pogody
00.30 Dokument
00.50 Wielkie kreacje
01.25 Monitor Wiadomości
01.45 Skarbiec
02.15 Kasztanki
02.30 Wiadomości
02.57 Sport
03.02 Pogoda
03.10 Złotopolscy; telenowela
03.35 Noce i dnie; serial
04.30 Co przed nami
05.00 Wandzin-szkola przetrwania
05.25 Sprawa dla reportera
06.00 Dokument
06.20 Warownie pogranicznych
szlaków
06.35 Monitor Wiadomości

Polsat

07.00 Piosenka na życzenie
07.45 TV market
08.00 Power Rangers - serial
08.30 Tajemniczy rycerze - serial
09.00 Piątka nieustraszonych - serial
10.00 Świat według Kiepskich - serial
10.45 Idol ekstra 3
11.45 Najzabawniejsze zwierzęta
świata
12.15 Bar
13.45 Z kamerą wśród ludzi
14.40 Twój lekarz
14.55 Wystarczy chcieć
15.10 Power Rangers - serial
15.35 Tajemniczy rycerze - serial
15.45 Miodowe lata - serial
16.45 Informacje
17.10 Interwencja - cykl reportaży
17.30 Piątka nieustraszonych - serial
18.30 Hugo Express
18.55 Drogówka
19.30 Informacje
20.00 Prognoza pogody
20.05 Awantura o kasę
21.05 Bar 3
21.55 Samo życie - serial
22.30 Studio Lotto
22.40 Stan obłądzenia - thriller
01.10 Biznes informacja
01.30 Prognoza pogody
01.40 Graffiti
01.55 Bumerang
02.30 Wiezienie bez krat
03.30 Aquaz Superchat
05.30 Program religijny

Białystok

07.50 Przegląd gospodarczy
08.15 Telezakupy
08.30 Kurier
08.40 Prognoza pogody
08.45 Obiektów
09.30 Kurier
09.40 Prognoza pogody
09.45 Gość dnia
2001 год
10.00 Tajemnice Kreteńczyków
10.30 Kurier
10.35 Prognoza pogody
10.40 Nieustraszony - serial
11.30 Kurier Polska
11.40 Prognoza pogody
11.45 Sprawa na dziś
12.15 Gość dnia
12.30 Kurier
12.40 Prognoza pogody
12.45 Nasze miasto
13.30 Kurier
13.35 Od Gershwin do Madonny
14.30 Kurier
14.40 Prognoza pogody
14.50 Agrobiznes
15.00 Od niedzieli do niedzieli
15.30 Kurier
15.40 Prognoza pogody
15.45 WuWuA - program muzycz-
ny
16.00 Trzy szalone zera - serial
16.30 Kurier Polska
16.40 Prognoza pogody
16.45 Pod Twoją obronę
17.15 Obiektów - flez
17.20 Gość dnia
17.30 Kurier
17.40 Prognoza pogody
17.45 Rozmowa dnia
18.00 Przegląd gospodarczy
18.30 Kurier
18.45 Prognoza pogody
18.50 Telemagazyn
19.00 Obiektów
19.30 Kurier kulturalny
19.45 Telemagazyn
20.25 Koneser
20.30 Telezakupy
20.35 Sport
20.45 Rozmowa dnia
21.00 Telekurier
21.30 Kurier
21.50 Echa dnia
22.15 Eurotel
22.30 Kurier gospodarczy
22.40 Pogoda
22.45 Obiektów
23.00 Gość dnia
23.15 To jest temat
23.30 Kurier
23.45 Kurier sportowy
00.05 Pestka - melodramat
01.35 Pani ambasador - serial

Wtorek

16 września

1 BT

07.00 Новости.
07.10 „Как щенок учился плавать”. Мультфильм.
07.20 „Золотой голос”. Худ. фильм (Международный Французский Канал). 1-я и 2-я серии.
09.00 Новости.
09.10 „Пси-фактор”. Научно-фантастический сериал (США-Канада).
10.00 Иснась. Духовная программа.
10.25 „Театр. Избранное”. VIII Международный фестиваль театральные встречи. Часть 2-я.
10.50 „Прыжок из темноты”. Видеofilm.
11.10 „Королева сердец”. Сериал (Колумбия - Венесуэла).
12.00 Новости.
12.15 „Будем знакомы”. Сериал (Россия).
13.15 Приключения библиотекаря в романтической комедии „Игра на двоих” (Великобритания).
15.00 Новости.
15.15 „Мистер Уолк”. Мультфильм.
15.30 „Золотой голос”. Худ. фильм (Международный Французский Канал). 1-я и 2-я серии.
17.10 „Пси-фактор”. Научно-фантастический сериал (США-Канада).
18.00 Новости.
18.10 В. Шиловский и В. Изотова в детективе „Линия смерти” (Россия).
19.50 „Королева сердец”. Сериал (Колумбия - Венесуэла).
20.45 Колыбельная.
21.00 Панорама. Информационный канал.
21.40 Футбол. Лига чемпионов. „Глазго Рейнджерс” (Шотландия) - „Штутгарт” (Германия). Прямая трансляция из Шотландии. В перерыве - Новости.
23.45 Юмористический сериал „Неугомонный Диди” (Германия).
00.05 Дневник Лиги чемпионов.

ОНТ

8.00 Наши новости.
8.05 Телеканал „Доброе утро”.
9.00 Наши новости.
9.05 „Земля любви, земля надежды”. Сериал. 137-я серия из 180.
9.50 Сериал „Две судьбы”. 9-я серия. Россия, 2002 год.
10.45 Дисней-клуб. „Базз и его команда” до 11.10.
15.00 „Город женщин”. Телевизионное шоу.
15.45 „Фабрика звезд-3”.
16.10 Сериал „Берег мечты”. 12-я серия.
17.00 „Большая стирка” с Андреем Малаховым.
18.00 Наши новости.
18.10 „Как хорошо быть генералом”. Михаил Танич. 80 лет.
18.35 Смехопанорама Евгения Петросяна.
19.05 „Земля любви, земля надежды”. Сериал. 137-я серия.
20.00 Время.
20.30 Наши новости.
21.00 Многосерийный фильм „Убойная сила: Миссия невыполнима”. Россия, 2001 год.
22.05 Сериал „Две судьбы”. 10-я серия. Россия, 2002 год.
23.05 Наши новости.
23.20 „Не только о футболе”. Спортивное обозрение.
23.40 Кремль-9. Василий Сталин. Падение.
0.20 „На футболе” с Виктором Гусевым до 0.50.

РТР

07.45 Елена Яковлева, Сергей Никоненко, Сергей Гармаш и Андрей Ильин в сериале „Каменская-2. Мужские игры”. 1-я серия.
08.50 „Не скуЧАИ!” с Михаилом Евдокимовым.
09.50 Вести. Дежурная часть.
10.00 Вести.
18.00 Премьера. „Коммиссар Рекс”. Телесериал (Австрия - Германия).
19.00 Вести.
19.30 Местное время. Вести-Москва.
19.50 Спокойной ночи, малыши!
19.55 Русская серия. Елена Яковлева, Сергей Никоненко, Сергей Гармаш и Андрей Ильин в сериале „Каменская-2. Мужские игры”. 2-я серия.
21.00 Премьера. Александр Домогаров, Владимир Ильин и Борис Невзоров в детективе „Марш Турецкого. Новое назначение”. „Пуля для полпреда”. 2-я серия.
22.00 Вести+.
22.20 Раскрыть и доказать.
23.15 Вести. Дежурная часть.
23.30 Народный артист.

НТВ

16.00 „Сегодня” с Кириллом Поздняковым.
16.30 Премьера. Сериал

„Супершпионки” (США).
17.25 Территория выживания.
18.00 „Сегодня” с Татьяной Митковой.
18.40 Премьера. Сериал „Улицы разбитых фонарей-IV. Мягкий приговор”.
19.50 Острозажетный сериал „Черный ворон”. 6-я серия.
21.00 „Страна и мир”. Главные события дня.

Телевидение Гродно

6.30 „Утро в мажоре”
9.00 „Курыер”. Художественный фильм.
10.25 „Охранники леса”. Документальный фильм.
11.00 „Вдохновение”. Информационно-аналитическая программа.
12.00 Перерыв.
17.00 Программа передач.
17.05 Документальный фильм.
18.00 Поздравительная открытка.
18.30 „Нежный возраст”. Художественный сериал.
19.00 „Охранники леса”. Документальный фильм.
19.30 Новости.
19.40 Подробности.
19.50 „Губерния”. Информационно-аналитическая программа.
20.20 „Числосбук”.
20.40 Поздравляем...
21.00 Мультфильм.
21.15 „Художники”. Документальный фильм.
21.45 Новости.
22.00 „Пожар в поднебесье”. Художественный фильм. Производство Fox Family Channel, 1999 г.
Жанр: Боевик
Режиссер: Дэвид Уорри-Смит
В ролях: Эрик Робертс, Юрген Прохнов, Кали Тимминс
Группа антитеррористического отдела полиции попадает в ловушку в замкнутом пространстве небоскреба вместе с бандой преступников, которая и заплотила мины в здание. У них немного шансов взять бандитов... Еще меньше шансов выйти отсюда живыми...

TVP 1

07.00 Kawa czy herbata
09.00 Wiadomości
09.12 Pogoda
09.15 Wroniczka 17
09.30 Przygody Tin-Tina
09.55 Jedynecka
10.20 Bajeczki Jedynecki
10.30 Jaskiniowiec; serial
11.05 Zaginiony świat; serial
11.50 Szansa na życie; felleton
12.05 Uwazaj! niebezpieczeń-
stwo
12.10 Zooteka
12.30 Zwierzeta swiata
13.00 Wiadomości
13.10 Agrobiznes
13.20 W drodze do Unii
13.40 Do przerwy 0:1; serial
14.10 Sto minut wakacji; film fab.
15.05 Książki na lato
15.10 Jak zdobyć Unijne pieniądze
15.25 Rak piersi - historie prawdziwe
15.30 Włacz się
16.00 Wiadomości
16.10 Otwarte drzwi
16.35 Rower Błazeja
17.00 Gdynia 2003
17.10 Nauka dla ciebie
17.25 Moda na sukces; serial
17.50 Sportowy Express
18.00 Teleexpress
18.20 Gość Jedyński
18.35 Klan; telenowela
19.05 Forum
20.00 Wieczorynka
20.30 Wiadomości
20.59 Sport
21.05 Pogoda
21.15 Studio sport
23.50 Plus minus
00.15 Monitor Wiadomości
00.35 Prawdziwy koniec wielkiej wojny
01.00 Embrion; film fab.

TVP 2

08.05 Studio urody
08.15 Dwojka Dzieciom
09.00 M jak miłość; serial
09.50 Pytanie na śniadanie
11.35 Śmieć się kibicu
12.25 Raj na Ziemi
13.20 Znaki czasu
13.40 Telezakupy
14.00 Panorama
14.15 Złotopolscy; telenowela
14.40 Sokole Oko; serial
15.30 Selekcja
16.00 Arka Noego
17.00 Panorama
17.22 Pogoda
17.25 M jak miłość; serial
18.15 Zielona karta; telenowela
18.50 PROGRAM LOKALNY
19.30 Panorama
19.54 Pogoda
20.00 Jeden z dziesięciu
20.30 Ogród sztuk
20.55 Lubie czytać
21.10 M jak miłość; serial
22.00 Magazyn Ekspresu Reporterów
22.45 Przyszanek praca
23.00 Panorama
23.20 Sport-telegram
23.28 Pogoda
23.35 Stop reportaż
23.50 Studio sport
00.50 Agata; film fab.

Polonia

07.00 Kawa czy herbata
09.00 Wiadomości
09.12 Pogoda
09.15 Wroniczka 17
09.25 Złotopolscy; telenowela
09.50 Eurotel
10.00 Zaczarowany ołówek
10.10 Malowanki Franka Firanki
10.30 Awantura o Basję; serial
11.00 Panorama

11.05 Poezja współczesna
11.35 Historia Polskiego Radia
12.00 Panorama
12.05 Ze sztuką na ty
12.30 Hajnowskie Dni Muzyki
Cerkiewnej
13.00 Wiadomości
13.10 Plebania; serial
13.35 Co przed nami
14.05 Święta wojna; serial
14.30 To twoja droga
14.55 Delegacja
15.25 Eurofolk Sanok 2003
16.00 Wiadomości
16.10 Jubileusz Gustawa Holoubka
17.15 Złotopolscy; telenowela
17.40 Dobranocka
18.00 Teleexpress
18.15 Sportowy Express
18.20 Gość Jedyński
18.35 Malowanki Franka Firanki
18.55 Awantura o Basję; serial
19.25 Magazyn olimpijski
19.55 Lubomierz 2003
20.15 Dobranocka
20.30 Wiadomości
20.59 Sport
21.05 Pogoda
21.10 Złotopolscy; telenowela
21.35 Plebania; serial
22.00 Wideoeka Dorosłego Człowieka
22.30 Delegacja
22.55 Ojczyzna-polszczyzna
23.10 Ze sztuką na ty
23.35 Hajnowskie Dni Muzyki
Cerkiewnej
00.00 Panorama
00.20 Sport-telegram
00.24 Prognoza pogody
00.30 Forum
01.25 Monitor Wiadomości
01.45 Plus minus
02.15 Zaczarowany ołówek
02.30 Wiadomości
02.57 Sport
03.02 Pogoda
03.10 Złotopolscy; telenowela
03.35 Plebania; serial
04.00 Wideoeka Dorosłego Człowieka
04.30 Delegacja
05.00 Plus minus
05.30 Ojczyzna-polszczyzna
05.45 Ze sztuką na ty
06.10 Hajnowskie Dni Muzyki
Cerkiewnej
06.35 Monitor Wiadomości

Polsat

07.00 Piosenka na życzenie
07.45 TV market
08.00 Power Rangers - serial
08.30 Tajemniczy rycerze - serial
09.00 Bar 3
10.30 Idol 3
11.30 Bar 3
12.15 Awantura o kasę
13.20 Samo życie - serial
13.50 Amor Latino - serial
14.35 TV market
14.55 4 x 4 - magazyn sportowy
15.25 Power Rangers - serial
15.45 Transformery
16.10 Czego się boją faceci - serial
16.45 Informacja
17.10 Interwencja
17.30 MacGyver - serial
18.30 Hugo Express
18.55 Bar 3
19.30 Informacja
19.50 Sport
20.00 Prognoza pogody
20.05 Gliniarz z dzungli - serial
21.05 Bar 3
21.55 Samo życie - serial
22.40 Wschodzące słońce
01.10 Informacja i biznes
00.30 Prognoza pogody
01.40 Graffiti
01.55 Zabójczy android - film fantastyczny
03.30 Aquaz Superchat

Białystok

07.50 Echa dnia
08.15 Telezakupy
08.30 Kurier
08.40 Prognoza pogody
08.45 Obiektów
09.00 Kowalski i Schmidt
09.30 Kurier
09.40 Prognoza pogody
09.45 Gość dnia
10.00 Pałace świata
10.30 Kurier
10.40 Prognoza pogody
10.40 Nieustraszony - serial
11.30 Kurier
11.40 Prognoza pogody
11.45 Telekurier
12.15 Gość dnia
12.30 Kurier
12.40 Prognoza pogody
12.45 O tym, jak Gary odkrywa Polskę
13.15 To jest temat
13.30 Kurier
13.35 Malowanie obrazów - to proste
14.30 Kurier
14.45 Prognoza pogody
14.50 Agrobiznes
15.00 Świat
15.30 Kurier
15.40 Prognoza pogody
15.45 Polskie lasy w leśnej Unii
16.00 Trzy szalone zera - serial
16.30 Kurier
17.30 Kurier
17.45 Rozmowa dnia
18.00 Kowalski i Schmidt
18.30 Kurier
18.50 Gość dnia
19.00 Obiektów
19.30 Kurier kulturalny
19.45 Film dok
20.15 Telemagazyn
20.20 Gość dnia
20.25 Koneser
20.30 Telezakupy
20.40 Prognoza pogody
20.45 Rozmowa dnia
21.00 Telekurier
21.30 Kurier
21.50 Echa dnia
22.15 Eurotel
22.30 Kurier gospodarczy
22.45 Obiektów
23.00 Gość dnia
23.15 Patrol Trójki
23.30 Kurier
23.45 Sport
23.55 Studio pogoda
00.05 Sun Myung Moon - wladca swiata
01.00 W kręgu podejrzeń - serial

Środa

17 września

1 BT

07.00 Новости.
07.10 „Машенькин концерт”. Мультфильм.
07.20 „Золотой голос”. Худ. фильм (Международный Французский Канал). 3-я и 4-я серии.
09.00 Новости.
09.10 „Пси-фактор”. Научно-фантастический сериал (США-Канада).
10.00 „Пой, душа!”
10.25 Здоровье. Тележурнал.
10.50 „Город, нарисованный осенним светом”. Видеofilm (Телефильм).
11.10 „Королева сердец”. Сериал (Колумбия - Венесуэла).
12.00 Новости.
12.15 „Аленький цветочек”. Мультфильм.
12.55 В. Шиловский и В. Изотова в детективе „Линия смерти” (Россия).
14.40 „Маски-шоу”.
15.00 Новости.
15.15 „Освобожденный Дон Кихот”. Мультфильм.
15.35 „Золотой голос”. Худ. фильм (Международный Французский Канал). 3-я и 4-я серии.
17.15 „Пси-фактор”. Научно-фантастический сериал (США-Канада).
18.00 Новости.
18.10 История политического преступления в триллере режиссера С. Крамера „Принцип домино” (США).
19.55 „Королева сердец”. Сериал (Колумбия - Венесуэла).
20.45 Колыбельная.
21.00 Панорама. Информационный канал.
21.40 Футбол. Лига чемпионов. „Динамо” (Киев) - „Локомотив” (Москва). Прямая трансляция из Киева. В перерыве - Новости.
23.45 Юмористический сериал „Неугомонный Диди” (Германия).
00.05 Дневник Лиги чемпионов.

ОНТ

8.00 Наши новости.
8.05 Телеканал „Доброе утро”.
9.00 Наши новости.
9.05 „Земля любви, земля надежды”. Сериал. 138-я серия.
9.50 Сериал „Две судьбы”. 10-я серия. Россия, 2002 год.
10.45 „Не только о футболе”. Спортивное обозрение.
11.05 Дисней-клуб. „Ким Пять - с плюсом” до 11.30.
15.00 „Город женщин”. Телевизионное шоу.
15.45 „Фабрика звезд-3”.
16.10 Сериал „Берег мечты”. 13-я серия.
17.00 „Большая стирка” с Андреем Малаховым.
18.00 Наши новости.
18.10 „Новый день”. „Снежный человек. Русский след”.
18.35 „Кумиры”. Людмила Касаткина.
19.05 „Земля любви, земля надежды”. Сериал. 138-я серия.
20.00 Время.
20.30 Наши новости.
21.00 Многосерийный фильм „Убойная сила: Миссия невыполнима”. Россия, 2001 год.
22.05 Сериал „Две судьбы”. 11-я серия. Россия, 2002 год.
23.05 Наши новости.
23.20 Питер Фалк в приключенческом фильме „Затерянный мир”. 1-я серия. США - Великобритания-Германия, 2001 год до 0.15.

</

девушки-мечты.
11.00 „Сегодня” с Кириллом Поздняковым.
14.35 „Понаехали тут, или гастарбайтерам вход воспрещен!” Ток-шоу „Принцип домино”.
16.00 „Сегодня” с Кириллом Поздняковым.
16.30 Премьера. Сериал „Суперпионки” (США).
17.25 Чистосердечное признание.
18.00 „Сегодня” с Татьяной Митковой.
18.35 Премьера. Сериал „Улицы разбитых фонарей-IV. Долго и счастливо”.
19.50 Острокожестный сериал „Черный ворон”. 7-я серия.
21.00 „Страна и мир”. Главные события дня.
21.35 Красная стрела.
21.55 Сериал „Клан Сопрано”. 39-я серия (США).

Телевидение Гродно

6.30 „Утро в мажоре”.
9.00 „Пожар в поднебесье”. Художественный фильм.
10.30 „Охранники природы”.
11.00 „Лесничек Котофея”.
11.30 „Губерния”. Информационно-аналитическая программа.
12.00 Перерыв.
17.00 Программа передач.
17.05 Документальный фильм.
18.00 Поздравительная открытка.
18.30 „Нежный возраст”. Художественный сериал.
19.30 Новости.
19.40 Подробности.
19.50 „Губерния”. Информационно-аналитическая программа.
20.20 „Числосбук”.
20.40 Поздравляем...
21.00 Мультфильм.
21.15 „Художники”. Документальный фильм.
21.45 Новости.
22.00 „Отпетые мошенники”. Художественный фильм. Производство: Oton Pictures. США. 1988.
В ролях: Стив Мартин, Майкл Кейн, Гленн Хедли, Барбара Харрис.
Режиссер: Франк Оз.
Французская Ривьера.
Именно это место облюбовали для своего „тонкого бизнеса” два вороватых жилого Фради Бенсон (Мартин) и Лоренс Джамисон (Кейн). Руки богатых дамочек тронутых душечкалительными историями, сами тянулись к чеховым книжкам. Но двоим на одной территории тесно. Чтобы решить, кто лишний, заключили пари. Остается тот, кто выплывет из очередной богатой туристки 50 тыс. долларов. Другой немедленно покидает город. И вот нашлась идеальная жертва: американская дурочка Жанет Колгейт, победившая в викторине. А, может, она наследница империи зубных паст?

TVP 1

07:00 Kawa czy herbata
09:00 Wiadomości
09:12 Pogoda
09:15 Woronicza 17
09:30 Jak Kozacy
09:55 Program dla dzieci
10:20 Bajeczki Jedynczki
10:40 Witaj, Franklin
11:10 Nieustraszone; serial
11:55 Kiosk przy Wspólnej
12:10 360 stopni dookoła ciała
12:30 Fauna i flora naszego organizmu
13:00 Wiadomości
13:10 Agrobiznes
13:20 Kontrasty
13:25 Samo życie
13:45 Klan; telenowela
14:10 Siódme niebo; serial
15:00 Sto minut wakacji; film fab.
15:40 Światowe dziedzictwo kultury
16:00 Wiadomości
16:10 Jubileusz w Tubądzinie
16:35 Rower Błęza
17:00 Gdynia 2003
17:15 Nauka dla ciebie
17:25 Moda na sukces; serial
17:50 Sportowy Express
18:00 Teleexpress
18:20 Gość Jedyński
18:35 Klan; telenowela
19:05 Trzecia strona medalu
19:45 Studio Irak 2003
20:00 Wieczorynka
20:30 Wiadomości
20:59 Sport
21:05 Pogoda
21:20 Wypadek; film fab.
23:00 Kryminalna Jedynka
23:25 Gdynia 2003
23:45 Oblicza mediów
00:05 Monitor Wiadomości
00:35 Studio sport
01:35 Nieustraszone; serial

TVP 2

08:05 Studio urody
08:15 Dwójka Dzieciom
09:00 M jak miłość; serial
09:50 Pytanie na śniadanie
11:35 Śmieć się kibicu
12:25 Mroczny rycerz; serial
13:15 Niegzeczne dzieci
13:40 Telezakupy
14:00 Panorama
14:15 Złotopolscy; telenowela
14:45 Życie do poprawki; serial
15:30 Publ.kult.
16:25 Wokół nas
17:00 Panorama
17:23 Pogoda
17:30 M jak miłość; serial
18:20 Jazda kulturalna
18:50 Program lokalny

19:30 Panorama
19:54 Pogoda
20:00 Jeden z dziesięciu
20:30 Camerata
21:00 Linia specjalna
21:30 Studio sport
23:50 Panorama
00:05 Sport-telegram
00:13 Pogoda
00:20 Czwartek; kryminal
01:50 Bimbold; komedia

Polonia

07:00 Kawa czy herbata
09:00 Wiadomości
09:12 Pogoda
09:15 Woronicza 17
09:25 Złotopolscy; telenowela
09:45 Eurotel
10:00 Zaczarowany ołówek
10:05 Budzik
10:30 W krainie czarnoksiężnika Oza
11:00 Panorama
11:05 Plus minus
11:30 Zielarki
12:00 Panorama
12:05 Forum
12:50 Bruk
13:00 Wiadomości
13:10 Spół
13:25 Oktet Wiołenczelowy
14:10 Polonica; film fab.
16:00 Wiadomości
16:10 Wieczór z Jagielskim
16:45 Impresje
17:00 Złotopolscy; telenowela
17:25 Kulisy PRL-u
18:00 Teleexpress
18:15 Sportowy Express
18:20 Gość Jedyński
18:30 Budzik
18:55 W krainie czarnoksiężnika Oza
19:20 Rewizja nadzwyczajna
19:45 Studio Irak 2003
20:00 Wieści polonijne
20:15 Dobranocka
20:30 Wiadomości
20:59 Sport
21:05 Pogoda
21:10 Złotopolscy; telenowela
21:35 Być Polakiem
22:05 Polonica; film fab.
00:00 Panorama
00:15 Sport-telegram
00:18 Prognoza pogody
00:25 Linia specjalna
00:50 Anna Chodakowska
01:25 Monitor Wiadomości
01:45 Magazyn olimpijski
02:15 Opowiadania Muminków
02:30 Wiadomości
02:57 Sport
03:02 Pogoda
03:10 Złotopolscy; telenowela
03:35 Wieści polonijne
03:50 Polonica; film fab.
05:30 Studio Irak 2003
05:40 Rewizja nadzwyczajna
06:05 Być Polakiem
06:35 Monitor Wiadomości

Polsat

07:00 Piosenka na życzenie
06:45 TV market
08:00 Power Rangers - serial
08:30 Transformery
09:00 MacGyver - serial
10:00 Bar 3
10:30 Słoneczny patrol - serial
11:30 Bar 3
12:15 Awantura o kasę
13:15 Samo życie - serial
13:45 Amor Latino - serial
14:35 TV market
14:50 Czułość i kłamstwa - serial
15:20 Power Rangers
15:45 Tajemniczy rycerz - serial
16:10 Najzabawniejsze zwierzęta świata
16:45 Informacje
17:10 Interwencja
17:30 Piątka nieustraszonych - serial
18:30 Hugo Express
18:55 Bar 3
19:30 Informacje
19:50 Sport
20:00 Prognoza pogody
20:05 Awantura o kasę
21:05 Bar 3
21:55 Samo życie - serial
22:30 Studio Lotto
22:40 Rodzina Addamsów II - komedia
00:35 Biznes informacja
00:55 Prognoza pogody
01:05 Graffiti
01:20 Wyśniona dziewczyna - komedia
03:05 Aquaz Superchat

Białystok

07:50 Echa dnia
08:15 Telezakupy
08:30 Kurier
08:40 Prognoza pogody
08:45 Obiektów
09:00 Psychiatria bez lęku
09:30 Kurier
09:40 Prognoza pogody
09:45 Gość dnia
10:00 Transmisja obrad Sejmu
17:30 Kurier
17:40 Prognoza pogody
17:45 Rozmowa dnia
18:00 Europa w zagrodzie
18:30 Kurier
18:45 Prognoza pogody
18:50 Gość dnia
19:00 Obiektów
19:30 Kurier kulturalny
19:40 Prognoza pogody
19:45 Telemagazyn
20:20 Gość dnia
20:25 Konser
20:30 Telezakupy
20:35 Informacja sportowa
20:45 Rozmowa dnia
21:00 Telekurier
21:30 Kurier
21:45 Studio pogoda
21:50 Echa dnia
22:30 Kurier gospodarczy
22:50 Echa dnia
22:15 Eurotel
22:30 Kurier gospodarczy
22:45 Obiektów
23:00 Gość dnia
23:15 To jest temat
23:30 Kurier gospodarczy
22:45 Kurier sportowy
23:15 To jest temat
00:05 Ethan Frome - dramat
01:45 Pani ambasador - serial

Czwartek

18 września 1 BT

07.00 Nowości.
07.10 „Proste попадание”. Мультфильм.
07.20 „Маленькая обманщица”. Лирическая комедия (Международный Французский Канал).
09.00 Nowości.
09.10 „Пси-фактор”. Научно-фантастический сериал (США-Канада).
10.05 „Хозяева животных”. Док.сериал (Международный Французский Канал).
10.30 Основная версия „Крест Евфросинии Полоцкой”. Часть 2-я.
11.00 Наше наследие.
11.05 Дворцово-парковый ансамбль в Жемиславле.
11.10 „Королева сердец”. Сериал (Колумбия-Венесуэла).
12.00 Nowości.
12.15 А.Миронов в музыкальной комедии „Соломенная шляпка” (Ленфильм). 1-я серия.
13.20 История политического преступления в триллере режиссера С.Крамера „Принцип домино” (США).
15.00 Nowości.
15.15 „Счастливый Григорий”. Мультфильм.
15.30 „Маленькая обманщица”. Лирическая комедия (Международный Французский Канал).
17.15 „Пси-фактор”. Научно-фантастический сериал (США-Канада).
18.00 Nowości.
18.10 А.Миронов в музыкальной комедии „Соломенная шляпка” (Ленфильм).
19.15 Культовый молодежный триллер режиссера Т.Тыквера „Беги, Лола, беги!” (Германия).
20.45 Колыбельная.
21.00 Panorama.
Информационный канал.
21.45 „Королева сердец”. Сериал (Колумбия-Венесуэла).
22.45 Школа злословия.
23.00 Nowości.
23.15 Юмористический сериал „Неугомонный Диди” (Германия).

ОНТ

8.00 Наши новости.
8.05 Телеканал „Доброе утро”.
9.00 Наши новости.
9.05 „Земля любви, земля надежды”. Сериал. 139-я серия.
9.50 Сериал „Две судьбы”. 11-я серия. Россия. 2002 год.
10.45 Дисней-клуб: Чудеса на виражах до 11.10.
15.00 „Город женщин”. Телевизионное шоу.
15.45 Фабрика звезд -3”.
16.10 Сериал „Берег мечты”. 14-я серия.
17.00 „Большая стирка” с Андреем Малаховым.
18.00 Наши новости.
18.10 Премьера „Звезды эфир”. Юрий Левитан.
18.35 Просто смея!
19.05 „Земля любви, земля надежды”. Сериал. 139-я серия.
20.00 Время.
20.30 Наши новости.
21.00 Многосерийный фильм „Убойная сила: Миссия невыполнима”. Россия, 2001 год.
22.05 Сериал „Две судьбы”. 12-я серия. Россия. 2002 год.
23.05 Наши новости.
23.20 Питер Фальк в приключенческом фильме „Затерянный мир”. 2-я серия. США.
Великобритания-Германия, 2001 год до 0.15.

РТР

07.45 Елена Яковлева, Сергей Никоненко, Сергей Гармаш и Андрей Ильин в сериале „Каменская-2. Мужские игры”. 3-я серия.
08.50 Аншла.
09.50 Вести. Дежурная часть.
10.00 Вести.
10.00 Премьера. „Комиссар Рекс”. Телесериал (Австрия - Германия).
19.00 Вести.
19.30 Местное время. Вести-Москва.
19.50 Спокойной ночи, малыши!
19.55 Русская серия Елена Яковлева, Сергей Никоненко, Сергей Гармаш и Андрей Ильин в сериале „Каменская-2. Мужские игры”. 4-я серия.
21.00 Премьера. Александр Домогаров, Владимир Ильин и Борис Невзоров в детективе „Марш Турецкого. Новое назначение”. „Шериф в законе”. 2-я серия.
22.00 Вести+.
22.20 Вести. Дежурная часть.
22.35 Народный артист.

НТВ

09.00 Сегодня утром.
09.20 Погода на завтра.
09.25 Лариса Долина.
„Женский взгляд” Оксаны Пушкиной.
10.00 Квартирный вопрос: стол для восточной трапезы.
11.00 „Сегодня” с Кириллом Поздняковым.
14.35 „Поздний ребенок”. Ток-шоу „Принцип домино”.
16.00 „Сегодня” с Кириллом Поздняковым.
16.30 Премьера. Сериал „Суперпионки” (США).
17.25 „Политик на заказ”. „Профессия - репортер”.
18.00 „Сегодня” с Татьяной Митковой.
18.35 Премьера. Сериал „Улицы разбитых фонарей-IV. Везет же людям!”
19.45 Острокожестный сериал „Черный ворон”. 8-я серия.
21.00 „Страна и мир”. Главные события дня.
21.35 Красная стрела.
21.55 „К барьеру!” Ток-шоу Владимира Соловьева.

Телевидение Гродно

6.30 „Утро в мажоре”.
9.00 „Отпетые мошенники”. Художественный фильм.
10.50 „Охранники природы”.
11.15 Мультфильм.
11.30 „Губерния”. Информационно-аналитическая программа.
12.00 Перерыв.
17.00 Программа передач.
17.05 „Они порвали с мафией”. Документальный фильм.
17.55 Мультфильм.
18.00 Поздравительная открытка.
18.30 „Нежный возраст”. Художественный сериал.
18.55 Мультфильм.
19.05 „Охранники леса”. Документальный сериал.
19.30 Новости.
19.40 Подробности.
19.50 „Губерния”. Информационно-аналитическая программа.
20.20 „Числосбук”.
20.40 Поздравляем...
21.00 Мультфильм.
21.15 „Художники”. Документальный фильм.
21.45 Новости.
22.00 „Ограбление”. Художественный фильм.
США, 2001г.
Жанр: комедийный триллер
Режиссер: Франк Оз
В ролях: Роберт де Ниро
Максу удается уговорить Ника Уэллса поступить своими двумя самыми нелегальными правилами: всегда работать в одиночку и никогда не провоцировать свои грязные делишки в городе, в котором живешь. Макс нашел ему партнера. Наминающему талантилому, полному энергии вору нужен огромный опыт Ника для своего первого большого куша. События начинают стремительно развиваться.

TVP 1

07:00 Kawa czy herbata
09:00 Wiadomości
09:12 Pogoda
09:15 Woronicza 17
09:30 Rupert
09:55 Budzik
10:20 Spiewaj z nami
10:30 Bajeczki Jedynczki
10:50 Cedric
11:05 Laika; serial
12:25 Ginące światy
13:00 Wiadomości
13:10 Agrobiznes
13:25 W zgodzie z Naturą
14:30 Klan; telenowela
14:35 Sto minut wakacji; film fab.
15:05 Zawodowy list gończy
15:20 Laboratorium
15:40 Ludzie wśród ludzi
16:00 Wiadomości 16:10 My, Wy, Oni
16:35 Rower Błęza
16:55 Gdynia 2003
17:10 Nauka dla ciebie
17:25 Moda na sukces; serial
17:50 Sportowy Express
18:00 Teleexpress
18:20 Gość Jedyński
18:35 Plebania; serial
19:05 Na żywo
19:40 Motoexpress TV
20:00 Wieczorynka
20:30 Wiadomości
20:59 Sport
21:06 Pogoda
21:09 Pogoda dla kierowców
21:20 Agentka o stu twarzach; serial
22:10 Sprawa dla reportera
22:45 Tygodnik polityczny Jedyński
23:35 Szerokie tory
00:05 Monitor Wiadomości
00:30 Pegaz
00:55 Gdynia 2003
01:10 Niedzielne dzieci; dramat

TVP 2

08:05 Studio urody
08:15 Dwójka Dzieciom
09:00 M jak miłość; serial
09:50 Pytanie na śniadanie
11:40 Gwiazdy na arenie
12:30 Doktor Ewa; serial
13:15 Kochaj mnie; telenowela
13:40 Telezakupy
14:00 Panorama
14:15 Złotopolscy; telenowela
14:40 Życie do poprawki; serial
15:30 W krainie władcy smoków; serial
16:00 Błękitna planeta

Piatek

19 września 1 BT

07.00 Nowości.
07.10 „Не в шляпе счастье”. Мультфильм.
07.30 „Дом посреди грозы”. Комедийная мелодрама (Международный Французский Канал).
09.00 Nowości.
09.10 „Пси-фактор”. Научно-фантастический сериал (США-Канада).
10.00 Сад мечты. Передача для дачников.
10.25 „На перекрестках Европы”. Национальный телефестиваль песни.
10.50 „Приют муз”. Видеофильм (Телефильм).
11.10 „Королева сердец”. Сериал (Колумбия - Венесуэла).
12.00 Nowości.
12.15 А.Миронов в музыкальной комедии „Соломенная шляпка” (Ленфильм). 2-я серия.
13.20 Культовый молодежный триллер режиссера Т.Тыквера „Беги, Лола, беги!” (Германия).
14.40 „Москва - Минск”.
15.00 Новости.
15.15 „Песенка радости”. Мультфильм.
15.35 „Дом посреди грозы”. Комедийная мелодрама (Международный Французский Канал).
17.10 „Пси-фактор”. Научно-фантастический сериал (США-Канада).
18.00 Новости.
18.10 А.Миронов в музыкальной комедии „Соломенная шляпка” (Ленфильм). 2-я серия.
19.10 Битва за меч власти в рыцарском боевике „Принц Велент” (Ирландия-Германия-Великобритания).
20.45 Колыбельная.
21.00 Panorama.
Информационный канал.
21.45 Новости.
21.55 „Королева сердец”. Сериал (Колумбия - Венесуэла).
Заключительная серия.
22.45 Школа злословия.
23.00 Новости.
23.15 М.Иовович в популярном компьютерном триллере „Обитель зла” (Германия-Великобритания).

ОНТ

8.00 Наши новости.
8.05 Телеканал „Доброе утро”.
9.00 Наши новости.
9.05 „Земля любви, земля надежды”. Сериал. 140-я серия.
9.50 Сериал „Две судьбы”. 12-я серия. Россия, 2002 год.
10.45 Дисней-клуб: „Базз и его команда” до 11.10.
15.00 „Город женщин”. Телевизионное шоу.
15.45 Фабрика звезд -3”.
16.10 Премьера сериала „Берег мечты”. 15-я серия.
17.00 „Большая стирка” с Андреем Малаховым.
18.00 Наши новости.
18.10 „Новый день”. „Давид Копперфилд. Разоблаченная иллюзия”.
18.35 „Шутка за шуткой”. Юмористическая программа.
19.05 „Земля любви, земля надежды”. Сериал. 140-я серия.
20.00 Время.
20.30 Наши новости.
21.00 „Поле чудес” с Леонидом Якубовичем.
22.05 Фабрика звезд -3”.
23.25 Наши новости.
23.40 Комедия „Мужчина по вызову”. США. 1999 год до 1.05.

РТР

07.45 Елена Яковлева, Сергей Никоненко, Сергей Гармаш и Андрей Ильин в сериале „Каменская-2. Мужские игры”. 4-я серия.
08.50 Комната смеха.
09.50 Вести. Дежурная часть.
10.00 Вести.
18.00 Аншла.
19.00 Вести.
19.30 Местное время. Вести-Москва.
19.50 Спокойной ночи, малыши!
19.55 Народный артист.
20.50 „Бабы, вперед!” Концерт Елены Степаненко.

НТВ

09.00 Сегодня утром.
09.20 Погода на завтра.
09.25 „Без рецепта”. Доктор Бранд.
10.05 Фактор страха.
11.00 „Сегодня” с Кириллом Поздняковым.
14.35 „Люблю животных больше, чем людей”. Ток-шоу „Принцип домино”.
16.00 „Сегодня” с Кириллом Поздняковым.
16.30 Премьера. Сериал „Суперпионки” (США).
17.25 Национальная безопасность: гибель эскадры.
18.00 „Сегодня” с Татьяной Митковой.
18.35 „Свобода слова” с

Савиком Шустером.
19.55 Золотая коллекция.
Жан Клод Ван Дамм в приключенческом боевике „Инферно” (США).
21.50 Супербокс: Анхель Манфриди против Вилсона Родригеса.

Телевидение Гродно

6.30 Утро в мажоре
9.00 „Ограбление”. Художественный фильм.
11.00 „Художники”. Документальный фильм.
11.30 „Губерния”. Информационно-аналитическая программа.
12.00 Перерыв.
17.00 Программа передач.
17.05 Документальный фильм.
17.55 Мультфильм.
18.00 Поздравительная открытка
18.30 „Нежный возраст”. Художественный сериал.
19.55 Мультфильм.
19.05 „Защитники леса”. Документальный фильм.
19.30 Новости.
19.40 Подробности.
19.50 „Губерния”. Информационно-аналитическая программа.
20.20 „Числосбук”.
20.40 Поздравляем...
21.00 Мультфильм.
21.15 „Художники”. Документальный фильм.
21.45 Новости.
22.00 „Поцелуй дракона”. Художественный фильм.
США, боевик
Режиссер: Крис Нахон
В ролях: Джек Ли
Офицер китайской разведки приезжает из Гонконга в Париж, чтобы участвовать в опасной операции, цель которой - заманить в ловушку и взять с полчищем крупного наркобарона. Но дела идут совершенно непредсказуемо...

TVP 1

07:00 Kawa czy herbata
09:00 Wiadomości
09:12 Pogoda
09:15 Woronicza 17
09:30 Stoł Beniamin
09:55 Jedynczka
10:25 Bajeczki Jedynczki
10:35 Kocie bajki
11:00 Przygody pana Michała; serial
11:35 Mamo, tato – pomóżcie
11:55 Uważaj! niebezpieczeństwo
11:58 Sto minut wakacji; film fab.
12:20 Peruwiańska wojna
12:40 Nowe Maroko
13:00 Wiadomości
13:10 Agrobiznes
13:20 Wielkie sprzątanie
13:40 Człowiek, który wiedział za dużo; thrill.
15:40 Podróże małe i duże
16:00 Wiadomości
16:10 Bezpieczna Jedynka
16:40 Raj
17:00 Gdynia 2003
17:10 Nauka dla ciebie
17:25 Moda na sukces; serial
17:50 Sportowy Express
18:00 Teleexpress
18:20 Gość Jedyński
18:35 Plebania; serial
19:00 Randka w ciemno
19:40 Jaka to melodia?
20:10 Wieczorynka
20:30 Wiadomości
20:59 Sport
21:05 Pogoda
21:20 Operacja Samum; film sens.
23:00 Pełne zanurzenie; film fab.
00:35 Monitor Wiadomości
01:00 Gdynia 2003
01:10 Ostatnie słowo; film fab.
02:35 Sekrety Weroniki; serial

TVP 2

08:05 Studio urody
08:15 Dwójka Dzieciom
09:00 M jak miłość; serial
09:50 Pytanie na śniadanie
11:40 Święta wojna; serial
12:10 Co przyniesie życie; serial
13:40 Telezakupy
14:00 Panorama
14:15 Złotopolscy; telenowela
14:40 Życie do poprawki; serial
15:30 Wideoeteka Dorosłego Człowieka
15:55 Zmiennicy; serial
17:00 Panorama
17:22 Pogoda
17:25 Złotopolscy; telenowela
18:20 Wyznania sprzątań i nian
18:50 PROGRAM LOKALNY
19:30 Panorama
19:54 Pogoda
20:05 Ballada o hydrauliku
20:55 Zobacz to...
21:10 Spiewające Fortepiany
22:10 Wieczór z Jagielskim
23:00 Panorama
23:20 Sport-telegram
23:28 Pogoda
23:35 Jak upolować meczyszcze, czyli seks w wielkim mieście; serial
00:10 Havana; dramat
02:30 W ramionach mordercy; film krym.
Polonia
07:00 Kawa czy herbata
09:00 Wiadomości
09:12 Pogoda
09:15 Woronicza 17
09:25 Złotopolscy; telenowela
09:50 Eurotel
10:00 Zaczarowany ołówek
10:05 Jedynczka
10:30 Trzy dni aby wygrać;

Piątek

19 września
Polonia

serial
11:00 Panorama
11:05 Dzieje kultury polskiej
12:00 Panorama
12:05 Tygodnik polityczny Jedyński
12:50 Film animowany
13:00 Wiadomości
13:10 Rybka i Przyjaciół
13:15 Miejsce urodzenia
13:55 Hity satelity
14:10 Matki, żony i kochanki; serial
15:05 „Bo tutaj jest jak jest...”
16:00 Wiadomości
16:10 Gorący temat; serial
16:35 Pogoda z Moldawii
17:00 Złotopolscy; telenowela
17:25 Zwierzenia kontrolowane
18:00 Teleexpress
18:15 Sportowy Express
18:20 Gość Jedyński
18:35 Trzy dni aby wygrać; serial
19:05 „Bo tutaj jest jak jest...”
19:50 Grotter na Zamyszczyźnie
20:15 Dobranocka
20:30 Wiadomości
20:59 Sport
21:05 Pogoda z Złotopolscy; telenowela
21:35 Hity satelity
21:50 Matki, żony i kochanki; serial
22:45 Zwierzenia kontrolowane
23:00 Gorący temat; serial
23:40 Nieważne skąd wieje wiatr, zawsze ma zapach Tatr
00:00 Panorama
00:20 Sport-telegram
00:23 Prognoza pogody
00:30 Dokument
01:25 Monitor Wiadomości
01:45 Pogoda z Moldawii
02:05 Rybka i Przyjaciół
02:15 Miś Uszatek
02:30 Wiadomości
02:57 Sport
03:02 Pogoda
03:10 Złotopolscy; telenowela
03:35 Hity satelity
03:50 Matki, żony i kochanki; serial
04:45 „Bo tutaj jest jak jest...”
05:30 Gorący temat; serial
05:55 Miejsce urodzenia
06:35 Monitor Wiadomości

Polsat

07:00 Piosenka na życzenie
07:45 TV market
08:00 Power Rangers - serial
08:30 Transformery
09:00 MacGyver - serial
10:00 Bar 3
10:30 Boston Public - serial
11:30 Bar 3
12:15 Rosyjska ruletka
13:15 Samo życie - serial
13:45 Amor Latino - telenowela
14:35 TV market
14:50 Czułość i kłamstwa - serial
15:20 Power Rangers - serial
15:45 Tajemniczy rycearz - serial
16:10 Świat według Klepskich - serial
16:45 Informacje
17:10 Interwencja
17:30 Piątka nieustraszonych - serial
18:30 Hugo Express
18:55 Bar 3
19:30 Informacje, sport
20:00 Prognoza pogody
20:05 Awantura o kasę
21:05 Bar 3
21:55 Czego się boją faceci - serial
22:40 Bitwa o Ziemię - film fantastyczny
00:55 Informacje
01:05 Puls
01:20 Prognoza pogody
01:30 Graffiti
01:45 Czarny notatnik - dramat
03:20 Aquaz Superchat
05:30 Magazyn redakcji programów religijnych

Białystok

07:50 Podwodna Polska
08:15 Telezakupy
08:30 Kurier
08:40 Prognoza pogody
08:45 Obiektowy
09:00 Małe ojczyzny
09:30 Kurier
09:40 Prognoza pogody
09:45 Gość dnia
10:00 Transmisja obrad Sejmu
17:00 Mistrzostwa Europy w koszykówce kobiet
19:30 Kurier kulturalny
19:45 Magazyn
20:05 Film dok
20:00 Telemagazyn
20:20 Gość dnia
20:25 Koneser
20:30 Telezakupy
20:45 Rozmowa dnia
21:00 Telekurier
21:30 Kurier
21:45 Prognoza pogody
21:50 Echa dnia
22:00 Obiektowy
22:15 Eurotel
22:30 Kurier gospodarczy
22:40 Pogoda
23:15 To jest temat
23:40 Kurier
23:50 Kurier sportowy
23:55 Studio pogoda
00:05 Zgwałcone
00:55 Druga strona rzeczywistości - serial
01:25 Teleśmiechy - serial

Sobota

20 września
1 BT

07:00 Nowości.
07:15 „Tristan i Izolda”.
Mультсериал (Международный Французский Канал)
07:40 „Не зевай!” Телеканал для детей.
08:05 Искусств. Духовная программа.
08:40 „Все нормально, мама!” Развлекательная программа.
09:20 Экран индийского кино. Мелодрама „Криминальный роман”. 1-я и 2-я серии.
11:30 Телевизионный Дом кино.
12:00 Nowości.
12:15 „Турнир”. Телеигра.
12:55 Юмористический сериал „Неугомонный Диди” (Германия).
13:20 Детективный сериал „Чисто английские убийства-2” (Англия).
15:00 Nowości.
15:15 „Спортивная держава”.
Видеофильм АТН.
15:35 Волшебная шкатулка „Союзмультфильма”.
„Отважный Робин Гуд”.
15:55 Гандбол. Лига чемпионов „Арктрон” (Беларусь) - „Альпла” (Австрия). Прямая трансляция из Минска.
17:30 „Маски-шоу”.
18:15 „На перекрестках Европы”. Национальный телефестиваль песни.
18:40 Премия „Оскар”.
А.Шварценеггер в знаменитом блокбастере „Терминатор 2. Судный день” (США).
21:00 Панорама.
Информационный канал.
21:45 Премьера. Мировые звезды кинематографа Ш. Коннери и Дж.Андерсон открывают тайны жизни в мелодраме „Превратности любви” (США).

ОНТ

8:00 Детский сериал „Твинисы”.
8:20 Играй, гармонь любимая!
8:55 Слово пастыря.
9:10 Здоровье.
10:00 Nowości (с субтитрами).
10:10 „Смак” с Андреем Макаревичем.
10:30 „Возвращение домой”. Михаил Танин. Таганрог.
11:10 Павел Любимцев в программе „Путешествия натуралиста”.
11:40 „Ералаш”.
12:00 Nowości (с субтитрами).
12:10 „История с географией”.
„Астероид. Смертельный удар”.
13:00 Премьера.
„Подорожник”.
13:20 „Чтобы помнили...” Лев Свердлин. Ведущий - Л. Филатов.
14:05 Дисней-клуб: „Геркулес”.
14:30 „Ералаш”.
14:40 Георгий Жженов в приключенческом фильме „Конец операции „Резидент”.
17:00 „Идолы”. Джеки Чан.
17:30 „Шутка за шуткой”. Юмористическая программа.
18:20 ОНТ представляет: Концерт „Наши ступени”.
20:00 Время.
20:30 Наши новости.
20:55 „Кто хочет стать миллионером?” с Максимом Галкиным.
22:00 Премьера „Розыгрыш”.
23:20 „Золотой Граммофон”.
0:20 Анджелины Джоли в триллере „Хакеры”. США. 1995 год до 2.00.

РТР

09:05 „Не скаЧАЙ!” с Михаилом Евдокимовым.
10:00 Сам себе режиссер.
11:00 „Крутой маршрут”. Экстремальный проект.
12:00 В поисках приключений.
13:00 Вести.
13:20 Родное кино. Николай Рыбников, Эраст Гарин и Юрий Белов в фильме „Девушка без адреса”. 1957 г.
15:00 Жан-Поль Бельмондо в комедии „Неисправимый” (Франция). 1975 г.
17:00 Комната смеха.
18:05 „Вторая половина”.
Супер-шоу.
19:00 Вести.
19:25 Премьера. Александр Домогаров, Леонид Ярмольник и другие в „Клубе „Театр-ТВ”.
21:20 Международное спортивное шоу „Московский вызов”.

НТВ

09:00 „Кулинарный поединок: битва титанов” (Павел Лобков и Андрей Билыжко).
09:55 Квартирный вопрос: солома и бонсай.
10:50 Спорт „Лотто 6 из 49”.
10:55 Погода на завтра.
11:00 „Сегодня” с Кириллом Поздняковым.
11:15 „Дикий мир”. Экспедиция Тимофея Баженова.
12:00 Борис Галкин, Георгий Юматов и Олег Стриженов в приключенческом фильме „Акция”.
13:50 Вкусные истории.
14:05 Своя игра.

15:00 „Сегодня” с Кириллом Поздняковым.
15:20 Галима Шугурова. Женский взгляд Оксаны Пушкиной.
16:00 Сериал по выходным. Боевик „Агент национальной безопасности-3”.
17:05 Новейшая история: война в стакане.
18:00 „Личный вклад”. Информационно-аналитическая программа с Александром Герасимовым.
19:00 Деми Мур в криминальной комедии „Стриптиз” (США).
21:25 Сэмюэл Л. Джексон, Мэттью Макконнехи, Кевин Спейси и Сандра Баллок в фильме „Время убивать” (США).
00:20 Ночные музы.

Телевидение
Гродно

8:00 „Динатопия”. Фантастика.
9:20 „На природе со Стефаном Бейраном”.
Художественный сериал.
10:35 Мультфильм.
11:30 „Неман”. Исторический фильм.
12:00 Праздник города. 875-летию Гродно посвящается...
12:10 „Пять недель на воздушном шаре”. Приключения.
13:50 „Габен - любовь моя”.
Художественный фильм.
15:10 Мультфильм.
15:25 „Защитники леса”.
15:50 „Скорость”.
Художественный фильм.
Боевик, США, 1995
Киану Ривз и Сандра Баллок против террориста-взрывника. Для того, чтобы спасти людей, они вынуждены гнать автобус со скоростью 70 миль в час.
17:40 „Принеманский край”.
18:00 Поздравительная открытка.
18:30 Лесничевка Котофея.
19:00 „Джонни Траймен”.
Художественный фильм.
20:20 „Числобук”.
20:40 Поздравляем...
21:00 Праздник города. 875-летию Гродно посвящается...
21:30 „Вдохновение”.
22:00 „Белые росы”.
Художественный фильм.
23:25 Праздник города. 875-летию Гродно посвящается...

TVP 1

07:30 Rok w ogrodzie
08:00 Agrolinia
09:00 Wiadomości
09:12 Pogoda
09:15 Archiwum Zack'a; serial
09:40 Ziarno
10:05 5-10-15
10:35 Legenda Tarzana
11:00 Zorro; serial
11:55 Kolejka
12:15 Holywoodzki gwiazdzybiór
12:45 Cztery kąty z wyobraźnią
13:05 Podróżnik
13:30 Miliard w rozumie
14:00 Wiadomości
14:10 Nauka dla ciebie
14:15 Polska w Białym Domu
14:35 Zwierzęta świata
15:05 Nauka dla ciebie
15:10 Przygody młodego Indiany Jones'a; serial
16:50 Nauka dla ciebie
16:55 Między nami
17:25 Nauka dla ciebie
17:30 Moda na sukces; serial
18:00 Teleexpress
18:20 Sportowy Express
18:25 Gość Jedyński
18:40 Plebiana; serial
19:05 Bab-bab, czyli zielono mi; serial
19:35 Jaka to melodia?
20:05 Wieczorynka
20:30 Wiadomości
20:51 Sport
21:00 Pogoda
21:15 Bajland; film fab.
22:45 Gwiazdy kontra gwiazdy
23:35 Gdynia 2003
23:50 Studio sport
00:50 Znak smoka; film s/f
02:25 Pościgi policyjne
03:10 Ostatni ślad; dramat

TVP 2

07:55 Studio urody
08:05 Echa tygodnia
08:35 Spróbujmy razem
09:00 M jak miłość; serial
09:50 Siła ludzkiego instynktu
10:40 Ojczyzna-polszczyzna
10:55 Kreciola
11:15 Wędrowniki przyrodnicze
11:45 Kino bez rodziców
12:10 Nauka dla ciebie w Dwójce
12:15 Ostoja
12:45 Protokół; komedia
14:15 Nauka dla ciebie w Dwójce
14:30 30 ton! - lista,lista- lista przebojów; [stereo]
15:00 Familiada; teleturniej
15:30 Złotopolscy; odc.527 - Uśmiech komunisty; telenowela TVP
16:00 Wielka gra; teleturniej
16:55 Nauka dla ciebie w Dwójce
17:05 Śpiewające Fortepiany
17:55 Nauka dla ciebie w Dwójce
18:05 Grzybobranie
18:50 Nauka dla ciebie w Dwójce
19:00 PROGRAM LOKALNY
19:30 Panorama
19:55 Pogoda
20:00 Świat obok nas
21:00 Europa da się lubić...
22:00 FFFF w Gdyni
23:15 Słowo na niedzielę
23:27 Panorama
23:50 Sport-telegram
23:55 Pogoda
00:00 Wideoteka Dorosłego Człowieka
00:30 Miasto prywatne; film fab.
01:50 Nie słysząc zła; film

sensac.
03:20 Pod mostem Hellgate; dramat

Polonia

07:00 Na dobre i na złe; serial
07:50 Smak Europy
08:05 Echa tygodnia
08:35 Pogoda z Moldawii
09:00 Wiadomości
09:12 Pogoda
09:15 Zaproszenie
09:40 Ziarno
10:05 5-10-15
10:35 Flipper i Lopaka
11:00 Kora ola, ola!
11:40 Podróże kulinarne
12:05 Książki z górnej półki
12:15 Złotopolscy; telenowela
13:30 Wideoteka Dorosłego Człowieka
14:00 Wiadomości
14:10 Z biegiem lat, z biegiem dni; serial
15:05 Po szczęście do Las Vegas
15:40 Tam gdzie jesteśmy
16:10 Święta wojna; serial
16:35 Farba; film fab.
18:00 Teleexpress
18:20 Sportowy Express
18:25 Na dobre i na złe; serial
19:15 Humor PRL-u
20:15 Dobranocka
20:30 Wiadomości
20:51 Sport
21:00 Z biegiem lat, z biegiem dni; serial
22:00 Festiwal Polskich Filmów Fab.
23:15 Święta polskie
00:20 Narodziny
00:35 Panorama
00:55 Sport-telegram
00:58 Prognoza pogody
01:10 Na dobre i na złe; serial
02:00 Szycha
02:05 Gody
02:15 Sceny z życia smoków
02:30 Wiadomości
02:49 Sport
02:57 Pogoda
03:00 Małopole, czyli świat; serial
03:55 Z biegiem lat, z biegiem dni; serial
04:50 Humor PRL-u
05:55 Święta polskie
07:00 Trochę więcej miłości
07:45 Święta wojna; serial
08:05 Po szczęście do Las Vegas
08:25 Dobranocka

Polsat

07:00 Poplista
08:00 Twój lekarz
08:15 Wystarczy chcieć
08:30 Rzeka wielu nurtów
09:00 Ed, Edd i Eddy
09:15 Strażnicy czasu - serial
09:30 Faceci w czerni
10:00 Hugo - program
10:30 Mop Man
11:30 Czego się boją faceci - serial
12:00 Rodzina zastępcza - serial
12:35 Uwaga hotel
13:30 Talk show
14:30 Domowa kawiarenka
15:00 Oskary Mody
15:30 Najzabawniejsze zwierzęta świata
16:00 4 x 4 - magazyn motoryzacyjny
16:30 Fundacja Polsat
16:45 Informacje
17:00 Prognoza pogody
17:10 Różowe lata siedemdziesiąte - serial
17:40 Idol
18:00 Studio pielgrzymki papieskiej
18:30 Boston Public - serial
19:30 Informacje
19:50 Sport
20:00 Prognoza pogody
20:05 Rosyjska ruletka
21:00 Bar
22:30 Studio Lotto
22:40 Miodowe lata - serial
00:00 Ja albo nikt - thriller
02:00 Saperzy - film sensacyjny
03:40 Muzyka na bis

Białystok

07:50 Przygód kilka wróbla Cwirka
07:55 Kasztaniaki
08:10 Bajki pana Bałagana
08:30 Kurier
08:40 Prognoza pogody
08:45 Obiektowy
09:05 Tydzień w obiektywie
09:30 Kurier
09:40 Prognoza pogody
09:45 Przedmioty i my
10:00 Świat - magazyn
10:30 Kurier
10:40 Prognoza pogody
10:45 Gwiazdy Hollywoodu
11:15 Rodzina Hartów na Dzikim Zachodzie - serial obcy
12:00 Nauka dla ciebie
12:30 Kurier
12:45 Piknik Country Mragowo
13:30 Kurier
13:40 Prognoza pogody
13:45 Etniczne klimaty
14:15 Telenowyń
14:30 Kurier
14:45 Prognoza pogody
14:50 PKO Open - tenis
16:00 Nauka dla ciebie
16:30 Kurier
16:45 Prognoza pogody
17:05 Telemagazyn
17:30 Kurier
17:40 Prognoza pogody
17:45 Nasze miasto
18:30 Kurier
18:35 Świat
19:00 Mistrzostwa Europy w koszykówce kobiet
21:00 Nauka dla ciebie
21:10 Sport
21:30 Kurier
21:45 Studio pogoda
21:55 Przegląd gospodarczy
22:00 Obiektowy
22:20 Książka tygodnia
22:30 Kurier
22:40 Prognoza pogody
23:30 Kurier
23:45 Kurier sportowy
00:05 Zaczarowany manekin - film fantastyczny
01:40 Całe zdanie nieboszczyka - serial

Niedziela

21 września
1 BT

07:35 „Dostanę gwiazdę!”
Informacyjno-muzyczna program.
08:00 „Sześćdziesiąt nadziei”.
Gala-koncert laureatów
Nacjonalnego
telewizyjnego konkursu
młodych talentów. Część 1-я.
08:25 „Dobrejcie, wujku”.
Беларусь!
09:00 Nowości.
09:05 Słowo Митрополита
Филарета на праздник
Рождества Пресвятой
Богородицы.
09:15 „Dobrejcie, wujku”.
Беларусь!
09:45 „Получи новые
миллионы с „Gallina Blanca”.
09:50 „Клип-обойма”. Хит-
парад.
10:45 Путешествие
дилетанта „Ружаны. Золото
Салегов”.
11:10 Премьера. Ф.Ардан в
истории любви оперной дивы
„Каллас навсегда”.
Киноверсия режиссера
Ф.Дзеффирелли (Италия-
Франция-Испания).
12:00 Nowości.
12:05 „Каллас навсегда”.
Продолжение худ. фильма.
13:00 „Ваше лото”.
13:40 Премьера. Победа
добра в фильме режиссера
М.Касымовой „Зорка
Венера” („Беларусьфильм”).
15:00 Nowości.
15:05 Премьера. Дикий, дикий
Запад в комедийном вестерне
„Моксини”.
Монит” (Германия).
16:25 „Между прочим...”
16:45 Премьера. Мировая
поп-звезда Бритни Спирс в
мелодраматической
„Перекрестки” (США).
18:20 „Между прочим...”
18:30 Премьера. Телеигра
„Одноклассники”.
19:10 Премьера. Погоня за
лотерейным билетом в
комедии „Полный привод”
(Великобритания-Франция).
21:00 „В центре внимания”.
Аналитическая программа.
21:55 Футбол. Чемпионат
Италии. Матч тура.
23:40 Создатели знаменитой
„Матрицы” братья Вачовски
представляют
Д.Гершона и Дж.Тилли в
эротическом триллере „Связь”
(США).

ОНТ

8:00 Детский сериал „Твинисы”.
8:20 Служу Отчизне!
8:50 Дисней-клуб: „Легенда о Тарзане”.
9:10 „В мире животных” с
Николаем Дроздовым.
10:00 Nowości (с
субтитрами).
10:10 „Непутевые заметки” с
Дм.Крыловым.
10:30 Пока все дома.
11:10 „Дачники”.
12:00 Nowości (с
субтитрами).
12:10 Дог-шоу.
12:55 Смехопанорама
Евгения Петросяна.
13:25 „Клуб
путешественников” с Юрием
Сенкевичем.
14:05 Дисней-клуб: „Мышиный
дом”.
14:30 Ток-шоу „Выбор”.
15:15 „КВН-2003” Фестиваль
„Голосающий КиВиН” (Юрмала).
17:25 „Ералаш”.
17:55 Живая природа.
„Монстры”.
18:50 Евгений Леонов,
Георгий Вичин, Савелий
Крамаров в комедии
„Джентльмены”.
СССР, 1971 год.
20:30 Контуры.
21:15 Сигурни Уивер,
Вайнона Райдер в боевике
„Чужой-4: Воскрешение”.
США, 1997 год.
23:10 Кейт Уинслет, Харви
Кайтел в фильме „Священный
дым”. США, 1999
год.
до 1.00.

РТР

09:05 „Городок”. Дайджест.
Развлекательная программа.
10:40 „Сто к одному”.
Телеигра.
10:30 Вокруг света.
11:25 Диалоги о животных.
12:15 Параментский час.
13:00 Вести.
13:20 Валерий Леонтьев,
Наташа Королева, группа
„Любэ” и другие в
праздничном концерте.
15:10 Звезды России в игре
„Форт Боярд”.
16:50 Премьера. Сергей
Бодров-мл. в фильме Сергея
Бодрова-ст. „Медвежий
поцелуй”. 2002 г.
18:50 В „Городке”.
19:00 Вести недели.
20:10 Специальный
корреспондент.
20:35 Мировое кино. Уилл
Смит и Томми Ли Джонс в
фильме „Люди в черном”
(США). 1997 г.
22:30 Премьера. Колин
Фаррелл в остросюжетном
фильме „Земля тигра”
(США). 2000 г.

НТВ

09:05 Юрий Григорович и
Наталья Бессмертнова в
программе Павла Лобкова
„Растительная жизнь”.
09:45 Военное дело.

10:15 „Апельсиновый сок”.
Программа Владимира
Соловьева.
10:50 Играем в „Кено”.
10:55 Погода на завтра.
11:00 „Сегодня” с Кириллом
Поздняковым.
11:15 Все сразу!
12:00 Жан Марэ и Луи де
Фюнес в комедии „Фантомас
против Скотленд-Ярда”
(Франция).
13:55 Вкусные истории.
14:05 Своя игра.
15:00 „Сегодня” с Кириллом
Поздняковым.
15:20 „Их нравы” с Дмитрием
Захаровым.
16:10 Сериал по выходным.
Боевик „Агент национальной
безопасности-3”.
клятва Гиппократа”. Часть 2-я.
17:10 „Преступление в стиле
„модерн”. „Смерть в Венеции”.
17:45 Фильм недели. Ричард
Гир и Джоди Фостер в фильме
„Соммерсби”
(США).
20:00 „Намедни” с Леонидом
Парфеновым.
21:30 Фактор страха.

Телевидение
Гродно

8:00 „Динатопия”. Фантастика.
9:20 „На природе со
Стефаном Бейраном”.
Художественный сериал.
10:10 „Дорогая, я увеличил
ребенка”. Фантастика.
11:35 „Рожденные быть
свободными”.
Документальный фильм.
12:30 Мультфильм.
13:45 „Магический эффект”.
Документальный фильм.
14:35 „Венецианский палач”.
Художественный фильм
16:05 Мультфильм.
16:15 Ким Бессинджер в
фильме „Благословения”.
18:00 Поздравительная
открытка.
18:30 Мультфильмы.
19:30 Провинциальные
истории.
19:50 „Защитники леса”.
Документальный фильм.
20:20 „Числобук”.
20:40 Поздравляем...
21:00 „Художники”.
Документальный фильм.
21:30 Кино для дома.
22:00 „Цвет ночи”.
Художественный фильм.
Режиссер: Ричард Раш
В ролях: Брюс Уиллис
Нью-йоркский психиатр
потерявший свою пациентку -
она выбросилась в
окна прямо во время сеанса.
Чтобы прийти в себя, он едет
в Сан-Франциско к
своему другу, тоже
психиатру, с которым они
вместе учились. Там он
присутствует на групповом
сеансе психотерапии, а
ночью друга зверски
убивают ножом с нанесением
множества ранений. Но без
участия полиции герой
берется вести дальше эту
группу, так как следователь
подозревает, что
убийцей может быть один из
больных. То, что происходит
дальше, превосходит
всякое воображение.

TVP 1

07:30 Czas relaksu
07:50 Europa bez między
08:40 Bohaterowie z Olimpu
09:05 Plecak pełen przygód;
serial
09:30 Siódme niebo; serial
10:20 Teleranek
10:45 Od przedszkola do Opoli
11:20 Ostatni Zayazd
11:55 Myślisz o kimś?
12:25 Życie moje
13:00 Aniol Pański
13:20 Tydzień
13:45 Książki na lato
14:00 Wiadomości
14:10 Co Pani na to?
14:35 Sopot 2003
15:05 Jedyna taka jesień
15:15 Historia żółtej cizemki;
film fab.
16:40 Dzikie Nowy Świat
17:35 Spacer po Petersburgu
18:00 Teleexpress
18:20 Sportowy Express
18:25 Dziennik telewizyjny
18:35 Śmiechu warte
19:00 Lokatorzy; serial
19:30 Jaka to melodia?
20:00 Wieczorynka
20:30 Wiadomości
20:51 Sport
21:00 Pogoda
21:15 Boża podszewka; serial
22:25 Sopot 2003
23:15 Zakłęte rewiry; film
obcy.
00:55 Wieczna miłość; dramat

TVP 2

08:00 Jan Serce; serial
08:55 Słowo na niedzielę
09:00 M jak miłość; serial
09:50 Smak Europy
10:00 Selekcja
10:25 Koncert
11:25 Podróże w czasie i
przestrzeni
12:15 Smak Europy
12:25 Podróże kulinarne
12:55 Na wschód od Edenu;
film fab.
15:00 Familiada
15:30 Złotopolscy; telenowela
16:05 Szansa na sukces
17:00 Na dobre i na złe; serial
17:55 Smak Europy
18:05 Taryfa ulgowa
18:35 7 dni świat
19:00 Program lokalny
19:30 Panorama
19:54 Pogoda
20:00 Święta wojna; serial
20:30 Tylko futbol
21:00 Europa da się lubić...
21:50 Tyko tato; telenowela
22:20 Publicystyka kulturalna
23:00 Panorama
23:20 Sport-telegram

23:28 Pogoda
23:40 Studio Teatraine Dwójki
01:00 Kundun-życie Dalaj
Lamy; film fab.
03:10 Zakonczenie programu

Polonia

08:45 Eurofolk Sanok 2003
09:15 M jak miłość; serial
10:10 Od Lannera do Straussa
10:40 Simba, król zwierząt
11:05 Książki z górnej półki
11:15 Do góry nogami
11:45 Z kapitańskiego salonu
12:05 Złotopolscy; telenowela
13:00 Aniol Pański
13:20 Łancut 2003
14:00 Transmisja Mszy Świętej
15:15 Czarne chmury; serial
16:05 Mamy się czym
pochwalić
16:25 Galla Piosenki Wczasowej
17:15 Biografie
18:00 Teleexpress
18:20 Sportowy Express
18:25 Dziennik telewizyjny
18:40 M jak miłość; serial
19:25 30 ton!
19:55 Zaproszenie
20:15 Dobranocka
20:30 Wiadomości
20:51 Sport
21:00 Pogoda
21:05 Wieczór z Jagielskim
21:45 Małopole, czyli świat;
serial
22:40 Benefis Złotopolskich
23:35 Ciesnocinek 2003
00:35 Panorama
00:55 Sport-telegram
00:58 Pogoda
01:10 M jak miłość; serial
12:00 Simba, król zwierząt
02:30 Wiadomości
02:49 Sport
02:57 Pogoda
03:00 Wieczór z Jagielskim
03:40 Biografie
04:20 Folkogranie
04:35 Zaproszenie
04:55 Czarne chmury; serial
05:50 Książki z górnej półki
06:00 Tam gdzie jesteśmy
06:30 Z kapitańskiego salonu
06:45 Książki z górnej półki

Polsat

07:00 Mop Man
08:00 4 x 4 - magazyn
motoryzacyjny
08:30 Magazyn redakcji
programów religijnych
09:00 Niezwyciężony
Spiderman
09:25 Faceci w czerni
09:55 Hugo
10:30 Poplista
11:30 Słoneczny patrol - serial
12:30 Ania z Zielonego Wzgórza
- film
14:30 Rilm fab
16:30 Benny Hill - serial kom
16:45 Informacje
17:00 Prognoza pogody
17:05 Buffy, postrach
wampirów - serial
18:00 Z kamerą wśród ludzi
18:55 Rodzina zastępcza -
serial
19:30 Informacje
19:50 Sport
20:00 Prognoza pogody
20:05 Uwaga hotel
21:05 Idol
22:05 24 godziny - serial
23:05 Kuba Wojewódzki
00:05 Telefmagazyn
00:20 Uderzyć w aktora
01:30 Magazyn sportowy
03:30 Muzyka na bis

Piękno przyciąga

Augustów: inwestycje unijne dają nadzieję

Augustów to 30-tysięczne miasto w północnej części województwa podlaskiego nad rzeką Netą, na zachodnim skraju Puszczy Augustowskiej. Leżące na terenie Zielonych Płuc Polski królewskie miasto szczyty się swoją bogatą historią oraz z nadzieją patrzy w przyszłość.

Historia założenia miasta sięga XVI wieku i jest związana z królem Zygmuntem Augustem, który w 1557r. nadał mu magdeburskie prawa miejskie i herb królewski. Los miasta — jak i historia całej Polski — w kolejnych wiekach przeplatany był latami rozkwitu, wojen i upadków. Na początku XIX wieku rozpoczął się trwały rozwój miasta, o czym zadecydowała budowa Kanału Augustowskiego — arcydzieła sztuki inżynierijno-technicznej. Po latach niewoli w 1919r. Augustów odzyskał wolność. W okresie międzywojennym miasto stało się ważnym ośrodkiem gospodarczo-administracyjnym.

Dzisiaj to ważny węzeł komunikacyjny na szlaku tranzytowym łączącym Europę z krajami nadbałtyckimi i skandynawskimi, a także posiadający „białą flotę” — sezonowy transport wodny.

To miasto o dużym znaczeniu turystycznym i gospodarczym. Wśród 1700 firm handlowych, usługowych, budowlanych i in. w mieście większość to firmy prywatne. Rozwinięta struktura turystyczna dysponuje ponad 20 hotelami, pensjonatami, ośrodkami wypoczynkowymi, które mogą przyjąć jednocześnie 3600 osób. Dalszy rozwój miasta władze łączą z kolejnymi inwestycjami, w tym programami Unii Europejskiej.

Jak zaznacza burmistrz Augustowa Leszek Cieślak, jeszcze 10 lat temu infrastruktura wodociągowa i kanalizacyjna była rozwinięta w 25 proc. Rozwój samorządów i zajęcie się problemami lokalnymi sprawiły, że obecnie kanalizacja, wodociągi zostały w mieście odbudowane w 100

proc.

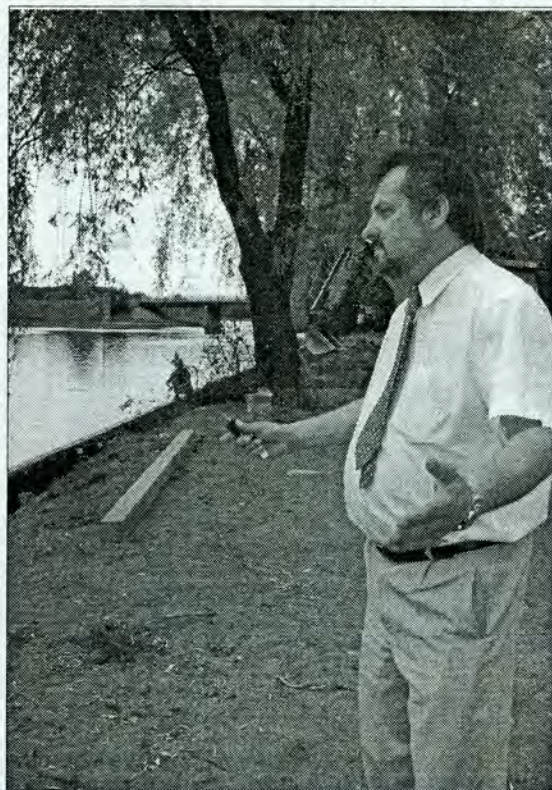
Rocznie Augustów przyciąga pięknymi krajobrazami i możliwością spływów kajakowych kanałem 70 tys. turystów, którzy zostawiają pieniądze w licznych hotelach, restauracjach, kawiarniach, kupują sprzęt kajakarski. W Augustowie zlokalizowane są: stocznie jachtowe, British-American Tobacco Polska S.A., tartak, wytwórnia wód mineralnych, mleczarnia.

Rozpracowany przed kilku laty projekt zagospodarowania Kanału Augustowskiego i rozwoju infrastruktury miejskiej aktywnie jest dzisiaj realizowany.

Złotówka do złotych

Koszt całego projektu wynosi 33 mln zł (8 mln euro) z czego 20 mln zł (5 mln euro) udało się uzyskać z funduszy Unii Europejskiej, projektów PHARE. Wielkość inwestycji można ocenić w porównaniu do rocznego budżetu miasta, który wynosi 42 mln zł. Projekt został podpisany 30 listopada ub. roku, a już 30 listopada br. odbędzie uroczyste otwarcie nowych obiektów.

Opowiadając o projekcie, burmistrz Augustowa zaznaczył 3 jego główne założenia. Po pierwsze to promocja regionu: buduje się Centrum Informacji Turystycznej, wyposażone we współczesne środki komunikacji. Drugi element to ochrona środowiska. Wzdłuż Kanału Augustowskiego w granicach Augustowa budują kanalizację, wodociąg, drogę. Trzecie założenie to poprawienie wyglądu miasta. „Piękno zawsze

Burmistrz Leszek Cieślak

przyciąga” — mówi Leszek Cieślak, pokazując odnowione centrum miasta, budujący się bulwar, chodniki.

Kanał Augustowski na terenie miasta i w ogóle na terenie Polski nie potrzebuje większych prac remontowych poza dwoma słuzami. Projekt ten realizują firmy z Augustowa i okolicy. „Są to dodatkowe miejsca pracy dla mieszkańców naszego miasta — mówi burmistrz Augustowa. — Sądzę, że po zrealizowaniu tego projektu powstanie jeszcze więcej miejsc pracy, bo więcej będzie zwiedzających. Obserwujemy bardzo duże zainteresowanie spływami kajakowymi turystów z krajów zachodnich. Byłoby ich jeszcze więcej, gdyby mogli przepłynąć od Augustowa do Grodna, mogłaby na tym zyskać i strona białoru-

Budowa Centrum Informacyjnego

Tak powstaje bulwar

ska.” Z Augustowa są organizowane pojedyncze spływy międzynarodowe, ale zawsze spotykają się z problemem przekroczenia granicy. Na pewno ułatwiłoby sprawę turystyczne przejście graniczne, działające np. od kwietnia do końca października.

Pierwsze objawy

Jeżeli trzy lata temu nikt nie interesował się działkami nad rzeką Netą i średnia ich cena wynosiła ok. 100 tys. zł, to aktualnie wzrosła dwukrotnie. Jak twierdzi Leszek Cieślak, władze miejskie mogą skorzystać nawet na bezpłatnym oddawaniu takich działek, ponieważ budownictwo na takim placu hotelu kosztowałoby ok. 10 mln zł, a to dodatkowe miejsca pracy dla mieszkańców oraz dochód do budżetu miejscowego.

Firma budowlana, która była bankrutem, teraz jest zaangażowana w realizację projektu i dodatkowo zatrudniła 60 osób.

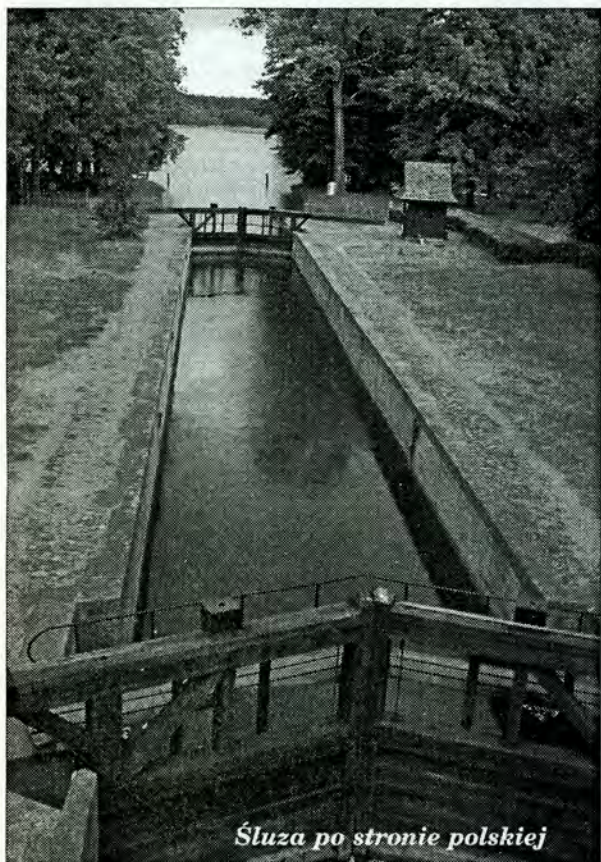
W procesie prywatyzacji trzy lata temu władze miejskie poszukiwały dzierżawcy kawiarni nad brzegiem Jeziora Necko chociażby za 500 zł miesięcznie. Dzisiaj po zbudowaniu w tym miejscu wyciągu na nartach wodnych konkurencja podniosła cenę dzierżawy do 42 tys. zł. Miejsce to stało się prawdziwą atrakcją, przeprowadza się tu nawet Amatorskie Mistrzostwa Polski w Narciarstwie Wodnym na Wyciągu Nart Wodnych.

W Urzędzie Miasta zakładają, że ruch turystyczny po realizacji tego projektu zwiększy się o ok.

25 proc. Z tego tytułu powstanie 200 nowych miejsc pracy. To ostrożne prognozy, a w najlepszym wypadku sprawy potoczą się jeszcze lepiej.

— Jestem przedstawicielem Rady Euroregionu „Niemen” i stwierdzam, że moglibyśmy ze stroną białoruską współpracować bardziej owocnie — mówi burmistrz Leszek Cieślak. — Przykładem jest wspólne wydanie monografii o Kanale Augustowskim, która na targach w Poznaniu dostała 2 nagrody. Nawet po wstąpieniu Polski do Unii Europejskiej współpraca też jest możliwa. Pierwszym krokiem w dobrym kierunku byłoby podpisanie umowy granicznej pomiędzy Polską a Białorusią i uruchomienie turystycznych przejść granicznych. Wyjazdy, spotkania, wymiana informacji służą zbliżeniu.

Tatiana ZALESKA, fot. autora

Śluza po stronie polskiej

Śluza po stronie białoruskiej

KANAŁ AUGUSTOWSKI — projekt budowy kanału prowadzącego do Bałtyku, a omijającego Prusy od wschodu, powstał po zagarnięciu uściowego odcinka Wisły przez Prusy. Budowę rozpoczęto w 1825r. wg projektu Ignacego Prądzyńskiego, zakończono w 1839r. z przerwą spowodowaną powstaniem listopadowym. Długość kanału od Biebrzy do Niemna wynosi 101 km, z czego w granicach Polski 82 km. W jego skład wchodzi skanalizowana Netta, jeziora augustowskie i Czarna Hańcza. Na kanale wybudowano 18 słuz, z których 14 znajduje się w Polsce. Podnoszą one poziom drogi wodnej od Biebrzy do Augustowa o 15 m, od Augustowa do Niemna 41 m. Kanał odcięty jest od innych dróg wodnych z powodu nieuregulowania Biebrzy i Narwi

oraz z powodu braku zgody rządu carskiego na budowę ostatniego odcinka do Windawy. Kanał został uznany za zabytek polskiej myśli architektury hydrotechnicznej, jest pomnikiem klasy „0”. Służy obecnie jako atrakcyjny szlak kajakowy i Żegludze Augustowskiej do przewozu pasażerów.

Muzeum Kanału Augustowskiego położone jest nad rzeką Netą w budynku nazywanym zwyczajowo „Dworkiem Prądzyńskiego”. Aktualnie można obejrzeć bogatą wystawę o burzliwych dziejach tej unikatowej drogi wodnej oraz historię jej eksploatacji. Wiele miejsca poświęcone jest także głównemu twórcy kanału i bohaterowi powstania listopadowego, gen. Ignacemu Prądzyńskiemu.

Jezioro Necko

Przełomowa jesień 1939r.

We wrześniu 1939r. zgodnie z tajnym porozumieniem zawartym pomiędzy Ribbentropem a Mołotowem jednocześnie z II wojną światową rozpoczęło się wyzwolenie Zachodniej Białorusi. Jakże wypróbowania czekały w tym czasie ludność „wyzwolona” — częściowo opowiadają archiwa i nieliczni świadkowie tamtych tragicznych wydarzeń.

Podczas rozbioru Polski do niewoli niemieckiej dostało się ok. 300 tys. żołnierzy polskich, do radzieckiej — ponad 200 tys. Wśród nich znalazł się dowódca brygady kawalerii z Nowogródka generał Władysław Anders.

Historycy podliczyli, że w latach 1939-1941 z Kresów Wschodnich deportowano 2 mln obywateli Rzeczypospolitej — „fabrykantów, właścicieli ziemskich, kulaków, działaczy politycznych i przedstawicieli inteligencji” — wszystkich tych, których uważano za „element szkodliwy”, którzy mogli okazać niezadowolenie z reżimu stalinowskiego. Książka Kazimierz Świątek z Pruszyń (teraz kardyński) na podstawie oskarżeń o szpiegostwo też znalazł się w więzieniu.

12 kwietnia 1940r. wywieziono 60 tys. członków rodzin jeńców przebywających w obozach w Kozielsku, Starobielsku, Astaszowie. Wywiezieni z Zachodniej Białorusi byli wykorzystywani do pracy w kopalniach, na budowach, przebywali w obozach koncentracyjnych, zamierzali, głodowali, chorowali i ginęli. W kwietniu 1940r. rozpoczęły się masowe egzekucje w Katyniu, Miednoje, Kuropatach, ogółem zginęło 25 tys. osób. W Katyniu zginęli jeńcy z Kozielska — 4500 oficerów i żołnierzy. Do lat 90. XX wieku władze radzieckie nie przyznawały się do tej zbrodni. Wśród ofiar było dużo mieszkańców ówczesnej Białorusi, powołanych do wojska na początku wojny. W Kuropatach rozstrzelano 5 tys. Polaków. Na „wolne” miejsca do obozów przywieziono nowych jeńców z Zachodniej Białorusi, Litwy i Łotwy. Byli to żołnierze, osadnicy, policjanci, leśnicy i in., którzy „współpracowali z władzą polską”.

Z przyjściem Armii Czerwonej w każdym mieście zjawiały się grupy komunistów, których zadaniem była praca z ludnością miejscową, wprowadzenie nowego porządku, nowego kierownictwa. Oprócz tego powinni byli zmobilizować wszystkich do walki z „wrogami ludu”. Funkcjonariusze partyjni byli bardzo wyniosli, należała bowiem do nich cała władza na powierzonych im terenach. Byli uzbrojeni i bardzo często

Niemieccy żołnierze wręczają kwiaty sowieckim czołgistom nad Bugiem we wrześniu 1939 r.

używali zbroi do zastraszania prostych ludzi, a czasami do grabieży.

Do końca września 1939r. zlikwidowano magistraty i starostwa, powstały czasowe urzędy miejskie i wiejskie komitety oraz gwardia robotnicza, którą „rzucano” na odnalezienie i rozprawienie się z wrogami ludu.

System usprawiedliwiał takie rozprawy. Sekretarz Brzeskiego Obwodowego Komitetu Partii Komunistycznej Kisieliew mówił w kwietniu 1940r.: „niemal było zabójstw zaklętych wrogów ludu. Są usprawiedliwione, jesteśmy po stronie tych, którzy zostali wyzwoleni i zniszczyli swoich wrogów.”

Poważnym problemem dla władzy stało się zabezpieczenie ludności w towary powszechnego użytku. 8 grudnia 1939r. w Moskwie przyjęto ustawę „O przejściu na walutę radziecką na terenie Białorusi i Ukrainy Zachodniej.” Złotówki wymieniano na ruble 1:1, można było wymienić nie więcej niż 300 złotych. Nie zważając na to bardzo szybko znikły z półek sklepowych artykuły spożywcze. Rolnicy nie chcieli sprzedawać swojej produkcji za ruble, a mieszkańcy miast sprzedawali kosztowności, meble lub wymieniali je na żywność. Deficyt artykułów spożywczych wywołał niezadowolenie. Słyszało się głosy: „W żadnym wypadku nie będę głosował, ponieważ w Związku Radzieckim niczego nie ma. Za czasów Polski mogliśmy wszystko

kupić.” Należy zaznaczyć, że przywożenie do sklepów towarów w przededniu wyborów stało się „dobrą” tradycją na długie lata.

Władza radziecka nie planowała oddziaływać na rynek metodami ekonomicznymi. Tak np. w Baranowiczach w grudniu 1939r. w związku z powstaniem kolejek po chleb, Komitet Wykonawczy wydał polecenie „odnaleźć wyrobie elementy w piekarni”.

W prasie ówczesnej ukazywały się artykuły o tym, że wyzwoleni mieszkańcy Zachodniej Białorusi wyszli z inicjatywą wolnego wyboru kandydatów do Zgromadzenia Narodowego Zachodniej Białorusi. W rzeczywistości było inaczej. Decyzję o powołaniu Zgromadzenia Narodowego podjęto w Moskwie 1 października. Kandydaci byli ze Wschodu, w wyborach nie mogli kandydować miejscowi. Wybory odbyły się 22 października, ale było bardzo dużo niezadowolonych. Np. w Nowej Myszy w rejonie baranowickim 200 wyborców nie uczestniczyło w głosowaniu i tyle samo wykreśliło kartki do głosowania.

cdn.

Mikołaj WOLCZYK

WSPOMNIENIA

INWAZJA

Pragnęli wolności i prawdy

Kolumna zmieniła miejsce postoju. Rozstawiono patrole. Patrolowano również nadal miasto. Penetrowano miejscowości górskie. Upłynął ciepły wrzesień. Rezerwistów nie odsyłano do domów. Po jakimś czasie ludzie zaczęli okazywać niezadowolenie, które niebawem przerosło w bunt. Przestali wychodzić z namiotów. Na rozkazy dowództwa odpowiadano krzykiem: „Chcemy do domu!” Napięta sytuacja trwała w ciągu dwóch dni.

Deszczowym sobotnim dniem jednostkę odwiedził dowódca pułku podpułkownik Ratnikow i dowódca wojsk radzieckich w Czechosłowacji generał Pawłowski, który zwracając się do żołnierzy powiedział, że zadanie stawiane przed jednostką zostało wykonane. Kontrrewolucja odniosła porażkę. Żołnierze poborowi zostaną skierowani do koszar, a rezerwiści do domów.

Następnego dnia całą jednostkę przewieziono do koszar, skąd wcześniej usunięto jednostkę czechosłowacką. Rano odbyła się defilada pożegnalna, podczas której głoś zabrali generał Ratnikow. Podziękował rezerwistom za służbę i życzył szczęśliwego powrotu do domów. Mówił o tym, że sytuacja w kraju jest stabilna, nowy rząd pod kierownictwem Gustawa Husaka przystąpił do pełnienia swoich obowiązków, zagrożenie kontrrewolucyjne minęło.

Po złożeniu broni i amunicji do magazynów wojskowych, rezerwistom kazano wsiadać do wozów pancernych. Ruszyli w stronę dworca kolejowego, gdzie czekał na nich pociąg.

Fabian zajął miejsce przy oknie. Wkrótce ruszyli i szybko nabierając prędkość, pozostawili za sobą słowacką Rożniawę. Obserwując krajobrazy za oknem usnął. Rano po przebudzeniu dostrzegł za oknem spiczastą wieżę klasztoru i domyślił się, że to jest Częstochowa. Na myśl przyszły mu słowa Adama Mickiewicza: „Panno Święta, co Jasnej bronisz

Praga, 1968r.

Częstochowy... „To tu kiedy Rzeczypospolita utraciła niepodległość w 1655r. przełożony oo. paulinów Augustyn Kordecki, wprowadzwszy do niepozornej fortecy garsć szlachty i ok. 200 zdolnych do broni mężczyzn, postanowił się bronić. Szwedzi, wiedząc o skarbach jasnogórskich, wysłali tam 4 tys. oddział dowodzony przez generała Millera. 70 dni i nocy trwało oblężenie klasztoru. Szwedzi nie zdobywszy fortecy, wycofali się spod Częstochowy 26 grudnia. Wieść o cudownym ocaleniu Jasnej Góry wstrząsnęła całą Polską i nadała wojnie charakter religijny. Pod sztandarami Paniienki Jasnogórskiej walka objęła wszystkie warstwy narodu polskiego.

Widząc patrzącego w zadumie na klasztor częstochowski Fabiana, siedzącego naprzeciwko żołnierz zaczął opowiadać, że w ubiegłym roku był w Częstochowie i modlił się przy cudownym obrazie Matki Bożej. Rozmowa przybrała charakter religijny, zaczęli rozmawiać o tym, że w ZSRR ma miejsce wielka propaganda ateistyczna w prasie, radiu, telewizji, na wiecach i zebraniach, że zniszczo-

no wiele świątyń, prześladowuje się wierzących. Praktykujący katolicy przeważnie są robotnikami, stanowiska kierownicze zajmują ci, z partyjną legitymacją. Tacy chcą rządzić całym światem zgodnie z ich ideologią komunistyczną. A ludzie proszą się szubkami w wykonaniu ich zamysłów. Jak teraz Fabian i tysiące jego współtowarzyszy w czechosłowackich wagonach.

Niestety do upadku komunizmu było jeszcze daleko, nikt tego jeszcze wtedy nawet nie przewidywał, ani Fabian, ani jego współtowarzysze. Daleko był jeszcze rok 1981, kiedy to „Solidarność” w Polsce zaczęła się domagać poszanowania godności człowieka i swobód obywatelskich, ogłosił strajki w stoczni gdańskiej, stawia czoło reżimowi, wypowie walkę komunizmowi.

Edward Gierk ustąpił ze stanowiska pierwszego sekretarza partii, jego miejsce zajął S. Kania, po nim Wojciech Jaruzelski. Na Kremlu Breżniew i jego otoczenie będzie niezadowolone sytuacją w Polsce i hasłem „Solidarność”, tym, że robotnicy w krajach zniewolonych przez komunizm

rozpoczęli walkę o prawo do wolności. W czasie wizyty generała Jaruzelskiego na Kremlu, przywódcy komunistyczni ZSRR przypomnieli generałowi o ich aktywnym działaniu w pokonaniu antysocjalistycznych sił w Polsce.

13 grudnia 1981r. wprowadzony zostanie stan wojenny w Polsce. Rozpoczyna się masowe aresztowania działaczy ruchu robotniczego. Będą przesładowani i zwalniani z pracy robotnicy uczestniczący w strajkach.

W roku 1982 po obchodach 65. rocznicy rewolucji październikowej, nagle umrze Leonid Breżniew. Jego miejsce zajmie minister spraw wewnętrznych Andropow. Człowiek surowych zasad komunistycznych. Nada wielkie prawa służbie bezpieczeństwa i milicji. Będą zatrzymywani przechodniowie na ulicy, sprawdzani gdzie pracują, niepracujących wysyłać na roboty przymusowe. Pijanych zabierać do izb wytrzeźwień, nakładać grzywny, wysyłać zadowolonych do miejsca pracy.

W roku 1984 Andropow również opuści ten świat. Jego miejsce zajmie Czernienko, którego w 1985r. spotyka los jego poprzednika. Stanowisko pierwszego sekretarza partii zajął Michaił Gorbaczew, który stojąc przy zwłokach swojego poprzednika powie: „Pójdziemy inną drogą”. Ale nie ujawnił jaką. Wkrótce rozpoczął się okres pierestrojki. Tysiące partyjników wyrzuci swoje legitymacje.

Polska jako pierwsza z krajów postkomunistycznych przystąpi do rokowań z władzami PRL. W Polsce siły postępu i demokracji odniosą zwycięstwo. Zostanie wybrany parlament, rząd i prezydent.

Rozpoczyna się reformy demokratyczne. W Związku Radzieckim da o sobie znać ruch narodowościowy. Mniejszość polska uczyni pierwsze kroki w kierunku odrodzenia polskości. W 1988r. powstanie Polskie Stowarzyszenie Kulturalno-Oświatowe im. Adama Mickiewicza. Entuzjazm

odrodzenia obejmie wszystkie obwody. Ze sceny zabrzmią znowu polskie piosenki i wiersze. W szkołach uczyć będą języka polskiego. Odnawiane będą miejsca wiecznego spoczynku poległych i pomordowanych w walce o niepodległość Polski. Ożywi się życie religijne. Ludzie odważnie będą brać udział w praktykach religijnych. Odbudowywane zostaną zniszczone przez czas i reżim świątynie.

Fabian dożył czasu, kiedy wspomnienie o ZSRR będzie poprzedzać słowo „były”. Od czasu inwazji do Czechosłowacji minęło 35 lat. Związek Radziecki rozpadnie się. Zostanie rozwiązany Układ Warszawski. Trzecia Rzeczpospolita Polska będzie wolnym demokratycznym państwem. Czechosłowacji nie będzie na mapie świata, Czechy i Słowacja zostaną niepodległymi państwami. Niemcy staną się jednym państwem.

Ale w tamtym pamiętnym 1968r. to była jeszcze daleka przyszłość. O tym ani Fabian, ani jego współtowarzysze jadący w pociągu czechosłowackim jeszcze nie wiedzieli. Tymczasem pociąg stanął na granicy w Brześciu. Kazano zostawić rzeczy w pociągu i wyjść na peron. Służba graniczna policzyła wszystkich pasażerów, po czym pojechali dalej.

Wieczorem 25 października pociąg stanął na dworcu w Brześciu. Przesiedli się do pociągu Brześć-Grodno. 26 października pociąg stanął w Wołkowysku. Ustawili się w szeregu, starszy oficer powiedział, żeby się nie rozchodzili, ponieważ z dworca mają od razu wyruszyć na Plac Lenina, gdzie miał się odbyć wiec. Kiedy kolumna przechodziła ulicami miasta, Fabian niedostrzeżony wymknął się do bocznej uliczki i szybkim krokiem poszedł do domu. Otworzyła mu żona. Nareszcie był z rodziną, w gronie bliskich mu i kochanych ludzi i miał nadzieję, że już nigdy nie będzie musiał ich opuszczać.

Franciszek ROZWADOWSKI

Królowa Herbata

Zielona herbata w walce z rakiem

Zanieczyszczenia atmosfery, podwyższony poziom promieniowania, żywność i woda skażone szkodliwymi związkami chemicznymi. Do tego ciągle stres i pośpiech — wszystko to sprzyja powstawaniu szeregu chorób nowotworowych.

W trakcie badań nad częstotliwością ich występowania w poszczególnych krajach uwagę naukowców przyciągnął fakt, że w Japonii liczba osób cierpiących na te schorzenia jest niższa niż gdzie indziej. Okazuje się, że dzieje się tak głównie dzięki stałej obecności zielonej herbaty w codziennym menu Japończyków. Nic dziwnego — jest ona przecież ich narodowym napojem. Ceremonia jej parzenia, czyli „Droga herbaty” to jeden z fundamentów japońskiej kultury.

Za antybakteryjne działanie zielonej herbaty odpowiadają głównie zawarte w niej polifenole. Ich najważniejsza zaleta to silne właściwości przeciwutleniające, które objawiają się już na poziomie komórkowym.

Badania prowadzone nad zieloną herbatą w latach 90-tych na całym świecie wykazały, że zapobiega ona i pomaga w leczeniu chorób nowotworowych skóry, przełyku, płuc, wpustu żołądka, jelita cienkiego, jeli-

ta grubego, wątroby, trzustki i gruczołu sutkowego. Pomaga w blokowaniu kancerogenezy nowotworów. Jest również ważnym środkiem pomagającym w łagodzeniu i likwidacji skutków radio i chemioterapii.

Zielona herbata to przede wszystkim jednak doskonały środek profilaktyczny, którego codzienne używanie reguluje przemianę materii, łagodzi stres i aktywuje naturalne mechanizmy obronne organizmu. Znana jest także z właściwości detoksykacyjnych. Dzięki nim w organizmie nie odkładają się szkodliwe substancje mogące stać się przyczyną wielu schorzeń nowotworowych.

SEKRETY HERBATY/IT

Najlepsza woda

Jeśli jest twarda, napar nie nabierze odpowiedniego smaku i aromatu. Idealna będzie woda źródłana niezbyt mineralizowana. Przede wszystkim jednak trzeba nauczyć się gotować ją do tzw. białego wrzenia. To stan, w którym w podgrzewanej wodzie zaczynają unosić się pęcherzyki powietrza, powodując jej zmętnienie. Ten właśnie moment jest najlepszy, aby zalać przygotowane wcześniej liście. Jeśli go przegapiamy, bąbelki powietrza staną się duże, zaczną gwałtownie się rozpryskiwać i woda straci zbyt dużo tlenu, aby dobrze wyekstrahować wszystkie składniki z suchej herbaty. Właśnie z tego względu do każdego parzenia należy zagotować świeżą wodę.

Po 3, 4 lub 5 minutach — w zależności od gatunku — napar jest gotowy. Trzeba wiedzieć, że im listki większe i bardziej zwinięte, tym dłuższy jest czas ich parzenia. Gotową herbatę rozlewamy do filiżanek, które powinny być niskie i dość szerokie.

GALA/IK

FOTO W Głosie

Hiszpania: Ludzie stojący na szczycie piramidy złożonej z mieszkańców Katalonii zaczynają spadać...

Herbata

Konieczność w dzbanku

Jednorazowo parzymy tylko tyle herbaty, ile zamierzamy wypić, ponieważ wyłącznie świeżo przygotowana ma dobry smak. Dzbanek lub czajniczek, w którym będzie „naciągala” herbata, trzeba nagrzać: najlepiej wlać do pełna wrzącą wodę i poczekać przynajmniej pięć minut. Potem wylać wodę, a do nagrzanego dzbanka wsypać herbatę: po jednej łyżeczce na każdą filiżankę i dodatkowo jedną łyżeczkę.

Zieloną parzy się inaczej

Nie wolno zalewać jej wrzątkiem. Wodę należy zagotować do białego wrzenia i odczekać, czasami nawet kilka minut, aby jej temperatura się obniżyła. Następnie zalać przygotowane liście i parzyć maksymalnie do 3 minut.

GALA/IK

WAKACJE

Nad Jeziołem Sajno...

Najmocniej dziękujemy i wspólnie spędzony czas na obozie harcerskim „Czarnucha”. Uczestniczyliśmy w obu turnusach, a teraz przenosimy się w pamięci do ciepłego lipca, przypominamy, jak braliśmy udział w wesołych konkursach m.in. „Olimpiadzie Sportów Biwnych”, w grach terenowych, a czasem fajnie było nie trzaskać się o nic biegnąc w deszczu.

Każdy z nas pamięta obowiązek obierania ziemniaków, warty nocne i in.

I na pewno nikt nie zapomni, jak pięknie wyglądał świt i zachód nad Jeziołem Sajno.

Mieliśmy świetną okazję

w ciągu tych dwóch tygodni czuć się prawdziwymi Polakami, mieszkaliśmy na ziemiach Polski i w otoczeniu Polaków. A najważniejsze dla nas jest to, że czuliśmy się tam bardzo dobrze. Wielu z nas opuszczało gościnną polską ziemię ze łzami w oczach, ale na duży było jakoś lekko, jakbyśmy byli pewni, że żegnamy się tylko na rok, że jeszcze tu wrócimy...

Poznaliśmy dużo wspaniałych ludzi, mamy nadzieję, że kontakt z nimi się nie urwie.

Dziękujemy za tak fajne wakacje!

Uczniowie
Polskiej Szkoły Społecznej
im. Tadeusza Rejtana
w Baranowiczach

KACIK DZIECIECY

Hania uczy się liczyć

Chochliczka Hania nie chciała chodzić do szkoły. Ale pewnego razu poszła tam i nauczyła się tylu cudownych rzeczy o świecie, że od razu szkołę polubiła. Dowiedziała się wszystkiego o elfach i wróżkach, nauczyła się czytać i pisać nawet słowa najtrudniejsze, jak „chrząszcz” i „gżegżółka”.

Ale — niestety! — przyszła kolej na rachunki i Hania nie mogła sobie z nimi poradzić. Poprosiła więc swojego najlepszego przyjaciela Marwina, żeby jej pomógł.

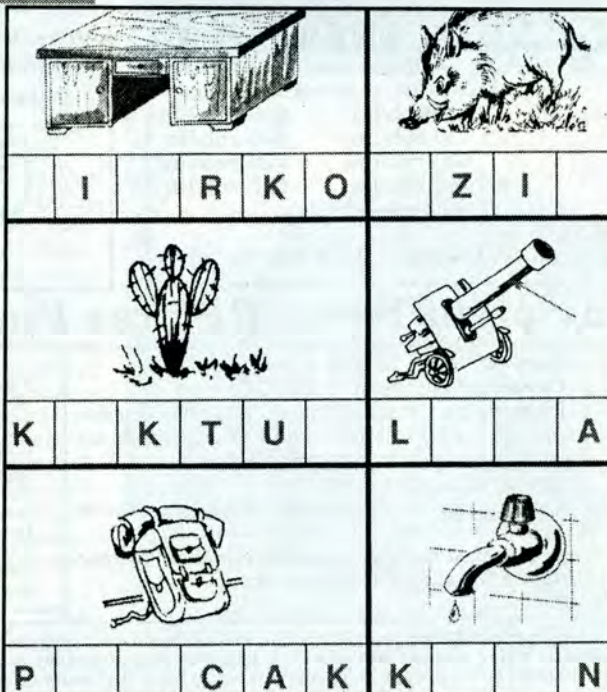
— Poszukajmy muchomora, który ma dużo plamek na kapeluszu — zaproponował Marwin. — Będziemy je liczyć, jedną po drugiej, i zaraz wszystko zrozumiesz.

Hayden
McALLISTER,
Jane CARRUTH

UZEPELNIANKA

W puste kratki wpiszcie litery tak, by powstały wyrazy przedstawione na rysunkach. Dopisane litery, czytane kolejno, utworzą rozwiązanie — nazwę znanego zespołu muzycznego.

Kolory

Wielka chmura,
szara, ponura,
okryła niebo.
I zaraz się zrobiło szaro i niemiło.
Szary był dom i kwiat szary
i cały świat włożył szare okulary,
jakby był bardzo, bardzo stary.
I z drzew zwiślały nie liście,
lecz szare brody,
i z tych szarych bród
kapły krople wody.
I zrobiła się taka ulewa
co w każdej rynnie dudni i śpiewa,
I ta ulewa tak świat skąpała
że buzia Słońca wyjrzała biała.
I nagle błysło stu kolorami,
jakby kto chlusnął z nieba farbami.
Zaba była zielona, niebo było niebieskie,
a na żółtym piasku
skakał czarny ptaszek z czerwonym
czubkiem.
Kolorowe są nawet słowa.
Proszę!
Spróbujcie je wymalować!

Anna KAMIENSKA

<http://glos-znad-niemna.virtualave.net>

Gratulacje

Z okazji imienin oraz urodzin

Izabeli TYRKIN,
prezes Rejonowego Oddziału ZPB w Lidzie
najserdeczniejsze życzenia: zdrowia, długich
lat życia, błogosławieństwa Bożego
oraz opieki Matki Bożej składa
zespół „Memoria”

Z okazji urodzin
Witalijowi WITKOWSKIEMU
serdeczne życzenia: zdrowia,
pomyślności w nauce,
samiych radosnych i słonecz-
nych dni, uśmiechu na co dzień,
spełnienia marzeń składają
**rodzice, rodzeństwo,
dziadkowie oraz ciocie**

Kochana
Maryno SAROSIEK,
z okazji 30. urodzin
Życzymy Ci tak, jak nikt nie życzy,
Jak w bajce dobra wróżka,
By spełniły się Twe marzenia
Z samego dna serduszka
**życzą rodzice,
5 siostr z mężami i dziećmi**

Kochanemu
Stanisławowi CYDZIKOWI
z okazji 60. rocznicy urodzin
składamy najserdeczniejsze
życzenia:
Niech Ci życie ufnie płynie,
Niech Cię wiedzie droga róż,
A przez drogę zawsze wiodą
Matka Boża, Anioł Stróż
żona oraz dzieci z rodzinami

Z okazji urodzin
Stanisławie MATUKIEWICZ
najserdeczniejsze życzenia: dobrego
zdrowia, szczęścia, pomyślności i ra-
dości na co dzień, spełnienia marzeń,
życzliwych ludzi wokół oraz opieki
Matki Bożej składa
**zespół „Jutrzenka”
z Makarowicz oraz
komitet kościelny**

Prenumerata na IV kwartał

Міністэрства сувязі і інфармацыі Рэспублікі Беларусь											
АБАНЕМЕНТ на газету										(індэкс выдання)	
„Гłos znad Niemna”										63863	
На 2003 год па месяцах;											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
									X	X	X
Куды											
(паштовы індэкс)											
(адрас)											
Каму											
(прозвішча, ініцыялы)											

Даставачная картка												
ПВ										месца		лі- тар
												на газету
												63863
(індэкс выдання)												
„Гłos znad Niemna”												
Кошт		падпіскі		3390		руб.		Колькасць		1		
		пераадрасоўкі				руб.		камлектаў				
На 2003 год па месяцах;												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
									X	X	X	
Куды												
(паштовы індэкс)												
(адрас)												
Каму												
(прозвішча, ініцыялы)												

DANIE TYGODNIA

Duszona papryka

Składniki:

- 50 dag wieprzowiny (łopatka, karkówka)
- 2 łyżki oleju • sól • pieprz
- szklanka bulionu (może być z kostki)
- mielona papryka • 1 cebula
- 2 strączki papryki • mała cukinia
- zielenina

Mięso umyć, pokroić w kostkę, obsmażyć na rozgrzanym oleju razem z pokrojoną w plasterki cebulą, przełożyć do rondla, zalać bulionem, dodać do smaku sól, pieprz i zmieloną paprykę, dusić pod przykryciem na małym ogniu ok. 30 min, dodać pokrojoną paprykę, dusić 20 min, na końcu dodać pokrojoną w plastry cukinię, dusić 5 min, przyprawić, posypać zielenią.

Cennik

życzeń, podziękowań, ogłoszeń drobnych

cena (z podatkiem VAT) za 1 linię umowną (28 znaków — liter):	tekst	więcej niż 300 zn.	komercyjne
zwykle	360 rub/lin;	320 rub/lin;	500 rub/lin;
pogrubioną czcionką	460 rub/lin;	420 rub/lin;	540 rub/lin;
w czarnej ramce	420 rub/lin;	400 rub/lin;	520 rub/lin;
w czerwonej	460 rub/lin;	440 rub/lin;	540 rub/lin;
matrymonialne	500 rub/lin;	480 rub/lin;	

nekrologi na stronie 5 o rozmiarze 81x 30 mm 2500 rub

Numer konta Biełinwiestbanku w Grodnie: 3015204440014, kod 705

Ogłoszenia

Zaopiekuję się starszą, samotną osobą za mieszkanie w Grodnie
tel.: 80297813489
***

Nauczanie języka angielskiego (indywidualne)
tel. (0152) 446648

Matrymonialne

Zamożni obcokrajowcy oraz Polacy z USA, Canady, Australii i Europy Zachodniej poszukują panie.
Zgłoszenia: dane personalne + fotografia pod adresem:

"Carina", 94-060
Łódź 10, Box 22,
Polska,
tel. 8 (1048)-
42-687-08-10

Narodowe Centrum Kultury

ogłasza nabór na półroczne stypendia w Polsce w ramach programu stypendialnego Ministra Kultury **Gaude Polonia**. Program jest przeznaczony dla młodych artystów i tłumaczy z Ukrainy i Białorusi. Pobyt stypendialny będzie trwał od 1 lutego do 31 lipca 2004r. Stypendyści zostaną wyłonieni w drodze konkursu. Zgłoszenia do udziału w programie będą przyjmowane do 15 października 2003r.

Szczegółowe informacje o programie **Gaude Polonia** i formularze zgłoszeń można uzyskać na stronie internetowej: **www.nck.pl**,
w polskich placówkach dyplomatycznych,
Narodowym Centrum Kultury
w Warszawie tel. 22-827-39-46,
w Dziale Kultury ZPB tel. (0152) 77-18-85

Podziękowania

Składam serdeczne podziękowania mgr. **Henrykowi POMYKALSKIEMU**, dyrektorowi Zespołu Szkół im. Emila Godlewskiego w Piotrkowicach Małych, za możliwość odbycia praktyk. Dziękuję za opiekę, pomoc i troskę, za serdeczność, oraz niezapomniane wrażenia z pobytu. Życzę dużo zdrowia, szczęścia, wiele pogodnych dni oraz spełnienia marzeń

Anna ŻUK

Czy pamiętasz, że...

- 15 września — Katarzyny, Nikodema
- 16 września — Korneliusza, Cypriana
- 17 września — Roberta, Dawida
- 18 września — Stanisława, Ryszarda
- 19 września — Januarego, Teodora
- 20 września — Andrzeja, Pawła
- 21 września — Mateusza, Jana

KARTKI Z KALENDARZA

- 15-16.09.1939 — Obrona Twierdzy Brzeskiej przed Niemcami.
- 17.09.1823 - Urodził się **Władysław Syrokomla**, poeta.
- 17.09. — **Dzień Sybiraka**.
- 17.09.1939 — Wkroczenie Armii Czerwonej na wschodnie tereny RP (okupacja do 22.VI.1941r.)
- 18.09.1543 — Ukazało się drukiem pierwsze wydanie wielkiego dzieła Mikołaja Kopernika (O obrotach ciał niebieskich).
- 20.09.1939 — Obrona Grodna przed oddziałami Armii Czerwonej.

Śmiech to zdrowie!

NA WESOŁO

Pierwsza w nocy. Żona pyta męża:

- Kochany, czy kupisz mi futro?
- Kupię.
- Tak się ciesze!
- Nie ma z czego.

- Dlaczego?

- Bo ja mówię przez sen.

- Jasiu, jaka to część mowy "małpa"? - pyta nauczycielka.
- Jest to czas przeszły od rzeczownika człowiek.

- Nu Kargul, podejdź no do płota! Nowina tobie powiem - zawołał Pawlak.

- Nu i podszedł. Nu i co? Jaką ty masz dla mnie nowina? - burknął Kargul.

- Wiesz, Ruskie sputnika wypuścili.

- Ot, powiedział, nowina. Jak odsiedziało swoje to i wypuścili.

W nadmorskim kurorcie panika. Wszyscy się pochowali, bo z cyrku uciekli dwa lwy. Poszły na plażę, usiadły nad brzegiem morza i jeden z nich mówi:

- Zupełnie nie rozumiem tych ludzi. Pełnia sezonu, a tu ani żywej duszy!

Radio podaje informacje, że radzieckim statkiem kosmicznym poleciał Polak, Miroslaw Hermaszewski. Mały Stasio usłyszał to i biegnie do dziadka: - Dziadku, Ruskie wysłały Polaka w kosmos! - W kosmos? To już nie wysyłają na Syberię?

ZADZWOŃ

Drobne ogłoszenia w Głosie dla mieszkańców Grodna pod całodobowym numerem telefonu

066.

Głos znad Niemna Prenumerata!

Czy zrobiłeś coś, by powiększyć grono naszych czytelników?
Czy zaprenumerowali Głos Twoi krewni, znajomi, sąsiedzi?
Cena prenumeraty: 1 mies. - 1130 rub.

Tygodnik jest wspierany przez Senat RP oraz Fundację "Pomoc Polakom na Wschodzie"

GŁOS

Wydawca: SZ „Związek Polaków na Białorusi”
Adres redakcji: 230023 Grodno ul. Dzierżyńskiego 32
Tel. (0152) 72-31-69, fax. (0152) 72-00-75, 72-31-69
e-mail: glosznadniemna@mail.grodno.by
glosznadniemna@yahoo.com
Internet: http://glos-znad-niemna.virtualave.net
Redaktor naczelny: **Andrzej Dubikowski**
Redaktorzy: Tatiana Zaleska (zastępca redaktora naczelnego), Alicja Samiec (sekretarz redakcji), Halina Ejmont, Ryszard Karaczun, Irena Kulikowska
Fotograf: Jarosław Waniukiewicz
Dział techniczny: Sergiusz Juchniiewicz

Korekta: Helena Bohdan

Łamanie: Jolita Onisko

Prenumerata: można zamówić w każdym urzędzie pocztowym na Białorusi (do dnia 15 każdego miesiąca). Prenumeratę w Polsce przyjmują placówki Ruchu S. A. Indeks w Polsce 329258

Cena gazety w prenumeracie miesięcznej wynosi 1130 BYB, w sprzedaży w kioskach — 180 BYB.

© Głos znad Niemna. Wszystkie prawa zastrzeżone (łącznie z tłumaczeniem na języki obce)

Autorzy publikacji ponoszą odpowiedzialność za wiarygodność podawanych faktów. Ich poglądy nie zawsze są zbliżone z poglądami redakcji. Redakcja nie ponosi żadnej odpowiedzialności za treść ogłoszeń i reklam, zastrzega sobie prawo do skracania, adiustacji materiałów i zmiany tytułów. Nie zwracamy nie zamówionych materiałów

Рэгістрацыйнае пасведчанне № 685. Індэкс 63863

Аб'ём выдання - 3 друкаваныя аркушы

Заказ № - 4264 Наклад 5600 асобнікаў.

Штотыднёвік "Глос знад Нёмна" (на польскай мове)

ISSN 1563-3233

Адрас рэдакцыі: 230023 Grodno вул. Дзяржынскага, 32

Друк: Гродзенскае абласное ўнітарнае паліграфічнае прадпрыемства "Гродзенская друкарня"

Гродна вул. Паліграфістаў, 4

Падпісана да друку 11.09.2003 у 15:00

Якасць друку адпавядае якасці прадстаўленых рэдакцыйнай дыяпазітывай.

Бądźmy w kontakcie

Czekamy na Państwa telefony od godz. 9.00 do 18.00, od 18.00 do 9.00 możecie Państwo zostawić wiadomość na automatycznej sekretarce.

tel. (0152) 72-31-69